

Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa (SRK CYBER)

Autorzy:

Edyta Cieszkowska, Andrzej Cieślak, Monika Drzymulska-Derda, dr Dawid Dymkowski, dr inż. Przemysław Jatkiewicz, Łukasz Jaworski, Tomasz Klekowski, dr inż. Rafał Kołodziejczyk, Beata Ostrowska, Mateusz Panowicz, Damian Parol, Mateusz Przywara, Dariusz Słomkowski, Sławomir Smugowski, Dawid Suder

Redakcja językowa: Elżbieta Łanik, Monika Niewielska

Projekt okładki i skład: Wojciech Maciejczyk

Zdjęcie na okładce: Shutterstock.com

Copyright © Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2023

ISBN: 978-83-67385-62-6

Wzór cytowania: Cieszkowska, E., Cieślak, A., Drzymulska-Derda, M., Dymkowski, D., dr inż. Jatkiewicz, P., Jaworski, Ł., Klekowski, T., Kołodziejczyk, R., Ostrowska, B., Panowicz, M., Parol, D., Przywara, M., Słomkowski, D., Smugowski, S., Suder, D. (2023). *Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa*. Instytut Badań Edukacyjnych.

Wydawca:

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8

01-180 Warszawa

www.ibe.edu.pl

Publikacja powstała w ramach realizacja projektu systemowego „Wspieranie funkcjonowania i doskonalenie ZSK na rzecz wykorzystania oferowanych w nim rozwiązań do realizacji celów strategii rozwoju kraju” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Egzemplarz bezpłatny

Spis treści

Definicja sektora.....	4
Instrukcja korzystania z Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa.....	5
Możliwości wykorzystania Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa w praktyce	8
Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Sektora Cyberbezpieczeństwa.....	11
Słownik pojęć stosowanych w Sektorowej Ramie Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa	47

Definicja sektora

Sektor cyberbezpieczeństwa obejmuje podmioty/organizacje/osoby prowadzące działania w celu ochrony systemów informacyjnych, usług i produktów oraz użytkowników i innych podmiotów przed cyberzagrożeniami dla zapewnienia niezakłóconego ich funkcjonowania.

Przez **cyberzagrożenia** rozumie się wszelkie potencjalne okoliczności, zdarzenia lub działania, które mogą wyrządzić szkodę w systemach, usługach, produktach, spowodować zakłócenia w nich lub w inny sposób niekorzystnie wpłynąć na nie oraz ich interesariuszy.

Działania w celu ochrony systemów, usług i produktów rozumie się jako czynności wykonywane na etapach identyfikacji, ochrony, wykrywania, reakcji, odbudowy procesu cyberbezpieczeństwa oraz audytu; działania te realizowane są zarówno podczas wdrażania systemu, usługi lub produktu, ich eksploatacji, jak i wycofania tego systemu, usługi lub produktu z użytkowania.

System informacyjny rozumie się jako strukturę obejmującą komponenty techniczne i organizacyjne, pozwalającą na przetwarzanie informacji.

Instrukcja korzystania z Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa

Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Sektora Cyberbezpieczeństwa (SRK CYBER) to uporządkowany zestaw kompetencji specyficznych dla sektora cyberbezpieczeństwa. Kompetencje w SRK CYBER podzielone zostały na 9 następujących wyznaczników sektorowych tj. głównych obszarów działalności sektora:

Wstępne wymagania dla cyberbezpieczeństwa
Identyfikacja
Ochrona
Wykrywanie
Reakcja
Odbudowa
Audyt cyberbezpieczeństwa w ramach zarządzania bezpieczeństwem
Standardy pracy
Komunikacja i współpraca

Z uwagi na fakt, że struktura sektorowych ram kwalifikacji nie uwzględnia konkretnych rozwiązań biznesowych, SRK CYBER jest uniwersalnym narzędziem do zarządzania kompetencjami w branży. Wśród wielu funkcjonalności tego narzędzia wymienia się m.in. wyszukiwanie kompetencji w poszczególnych obszarach i procesach sektora oraz wyszukiwanie konkretnych kompetencji w SRK CYBER.

Wyszukiwanie kompetencji w poszczególnych obszarach i procesach sektora

KROK 1:

Zapoznaj się z definicją sektora i zastanów, czy poszukiwany obszar, proces należą do sektora.

KROK 2:

Wybierz odpowiedni wyznacznik sektorowy.

KROK 3:

Wyznaczniki sektorowe składają się z wiązek kompetencji, tj. procesów, podprocesów charakterystycznych dla sektora. W zależności od rodzaju kompetencji podzielone są one na poszczególne kategorie: wiedza (zna i rozumie...), umiejętności (potrafi...) lub kompetencje społeczne (jest gotów do...).

Wybierz odpowiednie wiązki kompetencji. Pamiętaj, że często dopiero połączenie wiązek z obszaru wiedzy oraz umiejętności pozwala w pełni opisać określony proces.

KROK 4:

W wybranych wiązках znajdują się poszukiwane kompetencje ułożone zgodnie ze stopniem ich złożoności (im wyższy poziom, tym większy stopień złożoności) opisujące określony proces (nazwa wiązki) występujący w sektorze.

Co ważne, kompetencje w SRK CYBER na poszczególnych poziomach odpowiadają poziomom (1–8) Polskiej Ramy Kwalifikacji II stopnia o charakterze zawodowym.

Wyszukiwanie konkretnych kompetencji w SRK CYBER

KROK 1:

Zapoznaj się z definicją sektora i zastanów się, czy kompetencja, której szukasz, wchodzi w jej zakres.

KROK 2:

Przypisz poszukiwaną przez siebie kompetencję do jednego z wyznaczników sektorowych.

KROK 3:

W zależności od rodzaju poszukiwanej kompetencji poruszaj się w odpowiedniej kategorii kompetencji tego wyznacznika: wiedzy (zna i rozumie...), umiejętności (potrafi...) lub kompetencji społecznych (jest gotów do...).

KROK 4:

Wyznaczniki sektorowe są podzielone na wiązki kompetencji, tj. zbiory kompetencji powiązanych ze sobą tematycznie, tworzących logiczny ciąg zapisów o rosnącym stopniu złożoności. Przypisz poszukiwaną przez siebie kompetencję do wiązki kompetencji, która znajduje się w wybranym wyznaczniku sektorowym.

KROK 5:

Znajdź wyszukiwaną przez siebie kompetencję na poziomach od 3 do 8 SRK CYBER. Jeśli nie możesz znaleźć poszukiwanej kompetencji, to być może nie jest ona kompetencją specyficzną dla sektora cyberbezpieczeństwa, tylko jest: kompetencją przekrojową (vide: Polska Rama Kwalifikacji II stopnia o charakterze zawodowym), kompetencją z pokrewnego sektora (np. SRK dla IT lub Telekomunikacji) lub została zaszyta w innych komórkach ramy (wtedy powtórz kroki 1–4).

KROK 6:

W miarę potrzeb doprecyzuj zapisy znalezionej kompetencji.

KROK 7:

Przepisz kod znajdujący się przy znalezionej kompetencji. W ten sposób łatwiej będzie Ci znaleźć ją następnym razem. Przykładowo kod P3SCB_U115(2) wskazuje kompetencje „(potrafi) określać procesy krytyczne” znajdującą się w wyznaczniku „Identyfikacja”, w wiązce „Identyfikacja aktywów procesowych organizacji” SRK CYBER. Poszczególne elementy kodu oznaczają:

- P3 – poziom 3 kompetencji,
- SCB – symbol Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla Sektora Cyberbezpieczeństwa,
- U – kompetencja z obszaru umiejętności; analogicznie symbol W oznacza wiedzę, a KS kompetencje społeczne,
- II – liczba rzymska oznaczająca drugi wyznacznik ramy,
- 5 – liczba arabska oznaczająca piątą wiązkę z obszaru umiejętności danego wyznacznika,
- (2) – w przypadku, gdy w danym polu SRK CYBER znajduje się kilka kompetencji, dopisujemy w nawiasie liczbę porządkową.

Jednym z elementów SRK CYBER jest słownik pojęć stosowanych w ramie, w którym wyjaśniono pojęcia niejednoznaczne lub specjalistyczne. [Znajduje się on na str. 43.](#)

Możliwości wykorzystania Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa w praktyce

Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa to uniwersalne narzędzie do zarządzania kompetencjami w sektorze cyberbezpieczeństwa. Dzięki temu, że budowa SRK CYBER nie narzuca określonych rozwiązań biznesowych, może być wykorzystywana w dowolny sposób przez wielu różnych odbiorców.

Pracodawcy

Za pomocą SRK CYBER pracodawcy mogą szerzej spojrzeć na kompetencje branżowe występujące w swoim środowisku biznesowym, a dzięki temu efektywniej zarządzać zasobami ludzkimi i skuteczniej konkurować na rynku pracy. Do największych zalet wynikających z korzystania z tego narzędzia zalicza się wsparcie w procesach analizy luk kompetencyjnych branży czy firmy, planowania rozwoju zasobów ludzkich oraz siatki płacowej ich stanowisk, a także rekrutacji i selekcji personelu.

Tabela kompetencji pozwoliła mi określić kryteria rekrutacji pracowników w oparciu o kluczowe kompetencje w branży, a także przygotować opisy stanowisk pracy.

Pracownik działu HR w dużym przedsiębiorstwie

Po zidentyfikowaniu głównych luk kompetencyjnych w branży rozpoczęliśmy program praktyk zawodowych, które mają za zadanie przygotować naszych uczniów do efektywnego wejścia na rynek pracy tuż po zakończeniu edukacji.

Dyrektor szkoły branżowej

Szkoły i placówki oświatowe

W oparciu o SRK CYBER szkoły i placówki oświatowe mogą dostosowywać realizowane programy nauczania do aktualnych i realnych potrzeb rynku pracy. Oznacza to, że tabela kompetencji wspiera te podmioty przy poszerzaniu i modyfikacji realizowanych programów nauczania oraz uzupełnianiu luk kompetencyjnych uczniów, np. dotyczących umiejętności praktycznych czy miękkich. Dodatkowo może być przydatna w doradztwie zawodowym dla uczniów czy monitorowaniu sukcesów absolwentów szkół.

Uczelnie wyższe

SRK CYBER jest narzędziem, które wspiera uczelnie wyższe w dopasowaniu programów kierunku studiów do bieżących trendów w rozwoju branży. Dzięki temu studenci mogą być lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy i osiągnięcia sukcesu zawodowego. Tabele kompetencji umożliwiają także monitorowanie postępów studentów oraz ocenę efektywności programów kierunków studiów.

SRK CYBER wykorzystaliśmy do analizy poziomu umiejętności studentów z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz efektywności stosowanych przez nas programów.

Rektor uczelni wyższej

Dzięki lepszemu dopasowaniu do potrzeb naszych klientów staliśmy się bardziej konkurencyjni na rynku firm szkoleniowych.

Właścicielka firmy szkoleniowej

Firmy szkoleniowe

Firmy szkoleniowe, przy wykorzystaniu SRK CYBER, mogą skutecznie projektować specjalistyczne szkolenia, dzięki czemu są w stanie przygotować ofertę szytą na miarę potrzeb konkretnej branży oraz oczekiwań swoich klientów. Przy pomocy sektorowej ramy kwalifikacji mogą wybierać poszczególne kompetencje i dobierać je do efektów danego programu szkoleniowego. Mogą także przygotowywać egzaminy weryfikujące zdobytą wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Dzięki gradacji złożoności kompetencji w SRK CYBER łatwiej im również przygotowywać ofertę szkoleniową z podziałem na różne poziomy zaawansowania.

Interesariusze ZSK

Wśród szerokiego grona odbiorców ZSK, grupy, które w największym stopniu mogą skorzystać na opracowanej SRK CYBER, to organizacje branżowe oraz osoby opisujące kwalifikacje wolnorynkowe lub sektorowe. Zadaniem tych pierwszych jest m.in. nawiązywanie porozumień edukacyjnych zacieśniających współpracę pomiędzy szkołami a pracodawcami oraz przekazywanie informacji na temat zapotrzebowania na kompetencje sektorowe instytucjom edukacyjnym lub instytucjom rynku pracy. Z kolei osoby opisujące kwalifikacje wolnorynkowe i sektorowe mogą skorzystać z przygotowanego materiału w celu łatwiejszego definiowania zestawów efektów uczenia się.

Inne podmioty

SRK CYBER może być wykorzystywana do wielu innych celów w zależności od aktualnych potrzeb branży. W przypadku sektora cyberbezpieczeństwa może to być narzędzie pomocnicze do przygotowania materiałów weryfikujących wiedzę pracowników danej firmy dotyczącą zagrożeń w internecie, gdyż współcześnie każdy pracownik jest narażony na atak w cyberprzestrzeni. Weryfikacja jego podstawowych kompetencji z zakresu cyberbezpieczeństwa może ustrzec firmę przed negatywnymi konsekwencjami w przyszłości. Co więcej, aktualnie sektor cyberbezpieczeństwa boryka się z niedoborem pracowników. Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa może posłużyć do przekwalifikowania się i rozpoczęcia kariery zawodowej osób z bliskich merytorycznie sektorów, np. IT.

W moim zespole ds. bezpieczeństwa korzystam z metrycy, aby znaleźć obszar, w którym brakuje mi konkretnych umiejętności. Dzięki temu lepiej zarządzam ryzykiem i dostosowuję strategię ochrony danych.

Menedżer zespołu IT

**Sektorowa Rama Kwalifikacji
dla Cyberbezpieczeństwa**

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
			Zna i rozumie:										
WIEDZA: Wstępne wymagania dla cyberbezpieczeństwa	Dane	P3SCB_WI1	rodzaje źródeł danych i ich wpływ na system sposoby generowania danych i obiektów zasady pobierania i pozyskiwania danych powody i zasady ochrony danych podstawowe atrybuty bezpieczeństwa	P4SCB_WI1	zasady i protokoły wymiany danych zasady łączenia danych z granicami procesów realizowanych w ramach obiektów lub pomiędzy nimi możliwości narzędzi wykorzystywanych do przetwarzania danych metody zabezpieczania danych przed uszkodzeniem i wyciekiem uwarunkowania zewnętrzne potrzebne do przekazania danych	P5SCB_WI1	zasady modelu danych w systemach informatycznych narzędzia do tworzenia i modyfikacji baz danych	P6SCB_WI1	model odniesienia IACS				
	Systemy komunikacji			P4SCB_WI2	założenia komunikacji analogowej założenia komunikacji cyfrowej	P5SCB_WI2	metody kompozycji i dekompozycji systemów komunikacji	P6SCB_WI2	zależności pomiędzy komponentami w systemach komunikacji				
	Architektura komunikacji			P4SCB_WI3	architekturę i strukturę sieci teleinformatycznych, w tym model odniesienia ISO/OSI	P5SCB_WI3	zasady eksploatacji sieci teleinformatycznych i zarządzania nimi	P6SCB_WI3	zasady zachowania zgodności w sieciach teleinformatycznych				
	Rodzaje środowisk cyfrowych	P3SCB_WI4	rodzaje środowisk cyfrowych i złożonych systemów	P4SCB_WI4	metody przenoszenia danych pomiędzy urządzeniami pracującymi w środowisku cyfrowym	P5SCB_WI4	założenia poszczególnych rodzajów środowisk cyfrowych	P6SCB_WI4	metody przenoszenia danych pomiędzy różnymi niezależnymi środowiskami cyfrowymi				
	Systemy urządzeń elektronicznych	P3SCB_WI5	elementy składające się na obszar IT elementy składające się na obszar OT elementy składające się na obszar IoT	P4SCB_WI5	specyficzne uwarunkowania obszaru IT specyficzne uwarunkowania obszaru OT specyficzne uwarunkowania obszaru IoT	P5SCB_WI5	zależności pomiędzy IT, OT i IoT						

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8	
Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Wstępne wymagania dla cyberbezpieczeństwa		Architektura systemów operacyjnych		P4SCB_WI6	architekturę systemów operacyjnych, w tym sieciowych zasady uruchomienia systemu operacyjnego, w tym sieciowego	P5SCB_WI6	metody wirtualizacji systemów operacyjnych	P6SCB_WI6	metody konteneryzacji aplikacji	P7SCB_WI6	metody orkiestracji kontenerów		
			Skrypty i aplikacje	P3SCB_WI7	metody uruchomienia poszczególnych skryptów na wybranych systemach operacyjnych przynajmniej jeden język skryptowy	P4SCB_WI7	podstawowe zasady programowania obiektowego metody uruchomienia oprogramowania opartego na różnych językach skryptowych w jednym środowisku uruchomieniowym	P5SCB_WI7	możliwości wykorzystania gotowych bibliotek w projekcie otoczenie programowe aplikacji, w tym możliwość integracji z narzędziami zewnętrznymi	P6SCB_WI7	wzorce projektowe metody tworzenia aplikacji webowych metody tworzenia aplikacji mobilnych metody tworzenia aplikacji desktopowych zasady zachowania ciągłości działania aplikacji	P7SCB_WI7	metody tworzenia innowacyjnych bibliotek programistycznych	
			Narzędzia wykorzystujące sztuczną inteligencję w systemach cyberbezpieczeństwa	P3SCB_WI8	metody związane z wykorzystaniem sztucznej inteligencji	P4SCB_WI8	cechy systemów sztucznej inteligencji, zasady ich funkcjonowania i ograniczenia	P5SCB_WI8	grupy zastosowań sztucznej inteligencji w organizacji grupy zastosowań sztucznej inteligencji w obszarze cyberbezpieczeństwa formalne wymagania w zakresie systemów sztucznej inteligencji					
			Prawo, normy i standardy krajowe, unijne i międzynarodowe	P3SCB_WI9	podstawowe zasady organizacji systemu cyberbezpieczeństwa	P4SCB_WI9	zasady, procedury i wymagania dotyczące bezpieczeństwa organizacji obowiązki raportowania o incydentach dotyczących infrastruktury krytycznej	P5SCB_WI9	regulacje prawne określające wymagania dotyczące cyberbezpieczeństwa krajowe normy dotyczące cyberbezpieczeństwa dobre praktyki w obszarze cyberbezpieczeństwa	P6SCB_WI9	międzynarodowe normy i standardy cyberbezpieczeństwa międzynarodowe standardy audytu wewnętrznego międzynarodowe standardy etyki zawodowej audytorów	P7SCB_WI9	zasady i procedury ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Zna i rozumie:													
WIEDZA:	Wstępne wymagania dla cyberbezpieczeństwa	Ochrona danych osobowych	P3SCB_WI10	podstawowe zagadnienia dotyczące ochrony danych osobowych	P4SCB_WI10	zasady, procedury i wymagania ochrony danych osobowych obowiązki raportowania o incydentach związanych z bezpieczeństwem danych osobowych	P5SCB_WI10	regulacje prawne dotyczące ochrony danych osobowych					
		Budowanie świadomości dotyczącej cyberbezpieczeństwa	P3SCB_WI11	podstawowe terminy związane z cyberbezpieczeństwem zasady cyberbezpieczeństwa obowiązujące na danym stanowisku pracy	P4SCB_WI11	zasady cyberbezpieczeństwa dla organizacji i społeczeństwa	P5SCB_WI11	metody i techniki zabezpieczania infrastruktury i usług system certyfikacji w sektorze cyberbezpieczeństwa rolę organizacji zajmujących się cyberbezpieczeństwem na poziomie krajowym	P6SCB_WI11	rolę organizacji zajmujących się cyberbezpieczeństwem na poziomie międzynarodowym	P7SCB_WI11	trendy w obszarze cyberbezpieczeństwa	
Potrafi:													
UMIĘTNOŚCI:	Wstępne wymagania dla cyberbezpieczeństwa	Opracowanie specyfikacji zamówienia	P3SCB_UI1	przeprowadzić rozeznanie rynku pod kątem pożądaných cech i parametrów	P4SCB_UI1	określić parametry i funkcjonalności do specyfikacji warunków zamówienia	P5SCB_UI1	określić warunki dostawy towarów i usług	P6SCB_UI1	przewidzieć ryzyka, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji umowy			
		Systemy monitorowania, kontroli, raportowania, wizualizacji, reakcji (SOC)	P3SCB_UI2	weryfikować sytuacje pod kątem false positive (poziom 1 SOC)	P4SCB_UI2	wspierać utrzymanie ciągłości działania zarządzanego obiektu w przypadku wystąpienia anomalii (poziom 1 SOC)	P5SCB_UI2	analizować źródła danych, protokoły, procesy zasad działania obiektów i systemów (poziom 2 SOC) wykorzystać narzędzia do analizy stabilności działania, integralności systemów, korelacji zdarzeń, korelacji danych (poziom 2 SOC)	P6SCB_UI2	opracować głęboką analitykę danych oraz ich wzajemne relacje (poziom 2 SOC) budować komponenty rozszerzeń systemu bezpieczeństwa (poziom 2 SOC)	P7SCB_UI2	opracować systemowe rozwiązania przeciwdziałające wystąpieniu anomalii i ich konsekwencji (poziom 3 SOC)	

WYZNACZNIK SEKTOROWY		WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrąfi:														
UMIĘTNOŚCI:	Wstępne wymagania dla cyberbezpieczeństwa	Przetwarzanie danych	P3SCB_UI3	określać pochodzenie i miejsce docelowe danych dobierać odpowiednie źródła danych zależnie od systemu dokonywać selekcji danych oraz porządkować je wizualizować dane	P4SCB_UI3	przetwarzać dane w systemach jednolitych parsować dane	P5SCB_UI3	monitorować rozproszone, nienadające się do zarządzania skrypty przetwarzania danych weryfikować warunki przesyłania danych pod kątem ich bezpieczeństwa	P6SCB_UI3	opracować proste programy rozwiązujące problemy z przetwarzaniem danych implementować dane z wielu miejsc	P7SCB_UI3	przetwarzać dane w rozproszonym środowisku		
		Korelacja danych	P3SCB_UI4	porównać próbkę informacji z określoną sygnaturą budować informację opartą na pozyskanych danych	P4SCB_UI4	dokonać korelacji danych przy pomocy dostępnego oprogramowania	P5SCB_UI4	napisać korelator w wybranym języku programowania	P6SCB_UI4	opracować informacje i możliwe scenariusze na określonym obiekcie za pomocą maczy korelacyjnej	P7SCB_UI4	zaprojektować model środowiska na podstawie przetwarzanych danych		
		Komunikacja i wymiana danych	P3SCB_UI5	wyszukać informacje dotyczące komunikacji i wymiany danych identyfikować komponenty w wymianie danych pomiędzy obiektami posługiwać się aplikacjami do komunikacji i wymiany danych	P4SCB_UI5	określić granice transmisji danych klasyfikować zestaw danych według określonych kryteriów	P5SCB_UI5	analizować informacje dotyczące komunikacji i wymiany danych zarządzać infrastrukturą komunikacyjną	P6SCB_UI5	projektować infrastrukturę komunikacyjną	P7SCB_UI5	projektować standardy wymiany danych		

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
UMIĘTNOŚCI:	Wstępne wymagania dla cyberbezpieczeństwa					P55SCB_UI6	komunikować się w zespole w języku angielskim stosować specjalistyczne słownictwo w komunikacji w języku polskim korzystać ze specjalistycznej literatury w języku polskim wykorzystać specjalistyczną dokumentację systemów w języku polskim	P65SCB_UI6	stosować specjalistyczne słownictwo podczas komunikacji w języku angielskim korzystać ze specjalistycznej literatury w języku angielskim	P75SCB_UI6	komunikować się w międzynarodowym środowisku biznesowym	P85SCB_UI6	komunikować się w międzynarodowym środowisku naukowym
				P45CB_UI7	przeprowadzać testy w środowisku testowym lub developerskim	P55CB_UI7	projektować testy w środowisku testowym lub developerskim przeprowadzić testy w środowisku produkcyjnym z możliwością zatrzymania obiektów testowania	P65CB_UI7	przeprowadzić testy w środowisku produkcyjnym w środowisku pracy ciągłej	P75CB_UI7	projektować testy w środowisku produkcyjnym		
						P55SCB_UI8	stworzyć i zarządzać maszyną wirtualną dobrać odpowiednie zastosowanie chmurowe instalować i zarządzać hypervisorem	P65SCB_UI8	konteneryzować aplikacje rekomendować zabezpieczenia skonteneryzowanych aplikacji	P75SCB_UI8	orkiestrować kontenery tworzyć środowisko maszyn wirtualnych działających w trybie wysokiej dostępności (HA)		
		P33CB_UI9	tworzyć proste skrypty	P45CB_UI9	tworzyć skrypty oparte na zewnętrznych bibliotekach	P55CB_UI9	implementować wzorce projektowe w aplikacjach wykorzystywać frameworki frontendowe	P65CB_UI9	tworzyć aplikacje webowe tworzyć aplikacje mobilne tworzyć aplikacje desktopowe łączyć poszczególne komponenty w celu stworzenia systemu				

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:													
UMIĘTNOŚCI:	Wstępne wymagania dla cyberbezpieczeństwa	Zarządzanie środowiskiem uruchomieniowym aplikacji	P3SCB_UI10	sprawdzać zgodność systemów operacyjnych	P4SCB_UI10	identyfikować nieprawidłowości funkcjonowania systemów zachowywać środki ostrożności niedopuszczające do destabilizacji systemów	P5SCB_UI10	reagować na błędy aplikacji występujące po aktualizacji systemów operacyjnych	P6SCB_UI10	analizować skutki aktualizacji środowiska uruchomieniowego na aplikację			
		Rozwój własny			P4SCB_UI11	wybrać własną ścieżkę rozwoju korzystać z programów szkoleniowych w zakresie cyberbezpieczeństwa realizowanych w swojej organizacji	P5SCB_UI11	wyszukiwać i korzystać ze szkoleń zewnętrznych z zakresu cyberbezpieczeństwa wykorzystać różne źródła wiedzy, w tym źródła alternatywne pozyskiwać wiedzę na temat nowości sektorowych z różnych źródeł rozвивać umiejętności z zakresu języka sektorowego, w tym w języku angielskim					
		Wspieranie rozwoju innych osób			P4SCB_UI12	prowadzić szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa opracować szkolenia podstawowe z zakresu cyberbezpieczeństwa	P5SCB_UI12	monitorować poziom świadomości użytkowników w zakresie cyberbezpieczeństwa diagnozować potrzeby szkoleniowe pracowników w obszarze cyberbezpieczeństwa dzielić się wiedzą i doświadczeniem z innymi osobami proponować modyfikację szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa	P6SCB_UI12	definiować ścieżki rozwoju zawodowego pracowników wdrażać system dzielenia się wiedzą i doświadczeniem w organizacji zarządzać systemem dzielenia się wiedzą i doświadczeniem w organizacji opracować szkolenia specjalistyczne z zakresu cyberbezpieczeństwa	P7SCB_UI12	przekazywać swoją wiedzę i doświadczenie w różnorodnych formach, w tym podczas spotkań sektorowych projektować plan rozwoju pracowników projektować system zarządzania kompetencjami pracowników	P8SCB_UI12

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8	
Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Identyfikacja	Kontekst wewnętrzny i zewnętrzny organizacji	P3SCB_WII1	terminy mikro- i makroekonomiczne niezbędne do wykonywania zadań w organizacji	P4SCB_WII1	standardy biznesowe obowiązujące w organizacji strukturę organizacyjną i główne procesy organizacji zasady działania różnych typów podmiotów, w tym przedsiębiorstw, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych	P5SCB_WII1	oczekiwania podmiotów zewnętrznych wobec usług i produktów organizacji	P6SCB_WII1	zasady tworzenia, wdrażania nowych procesów biznesowych zasady optymalizacji wdrożonych procesów biznesowych	P7SCB_WII1	zasady, procesy i przedział czasowy (timeline) tworzenia standardów, regulacji oraz prawa z uwzględnieniem kontekstu sektora/ organizacji		
		Łańcuch dostaw i wartości			P4SCB_WII2	model łańcucha dostaw organizacji	P5SCB_WII2	model łańcucha wartości organizacji						
		Ryzyka w organizacji	P3SCB_WII3	potencjalne ryzyka dla organizacji, w tym źródła ryzyk metody dokumentowania potencjalnych ryzyk w organizacji znaczenie monitoringu ryzyk dla cyberbezpieczeństwa	P4SCB_WII3	metody i narzędzia służące do identyfikacji ryzyk w organizacji potrzeby interesariuszy w zakresie monitoringu ryzyk	P5SCB_WII3	metody, narzędzia oraz rozwiązania organizacyjne stosowane w celu przeciwdziałania wystąpieniu ryzyk w organizacji	P6SCB_WII3	wpływ wystąpienia poszczególnych ryzyk na poziom zagrożenia w przedsiębiorstwie	P7SCB_WII3	kierunki rozwoju metod, narzędzi oraz rozwiązań organizacyjnych dotyczących przeciwdziałania wystąpieniu w organizacji ryzyk i ich minimalizacji	P8SCB_WII3	najnowsze rozwiązania w zakresie metod, narzędzi oraz rozwiązań organizacyjnych zabezpieczających przed potencjalnym ryzykiem w organizacji
		Wewnętrzne i zewnętrzne procesy, produkty i usługi w organizacji			P4SCB_WII4	wymagania związane z cyberbezpieczeństwem w odniesieniu do procesów, produktów i usług w organizacji i poza nią oraz osób za nie odpowiedzialnych	P5SCB_WII4	podstawy i zasady stosowania analizy procesowej procesy całego cyklu życia kupowanych produktów i usług z elementami cyfrowymi, w tym projektowania, rozwoju, instalacji, wdrożenia, utrzymania, uaktualniania, serwisu i wycofywania z użytkowania	P6SCB_WII4	zasady zarządzania zmianą i implementacji nowych sposobów organizacji pracy na poziomie zespołu/działu	P7SCB_WII4	wpływ ograniczeń finansowych na wdrażanie rozwiązań spełniających wymagania cyberbezpieczeństwa zasady zarządzania zmianą i implementacji nowych sposobów organizacji pracy na poziomie całej organizacji		

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8	
Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Identyfikacja	Aktywa w organizacji	P3SCB_WII5	rodzaje aktywów w organizacji	P4SCB_WII5	rozwiązania stosowane w organizacji	P5SCB_WII5	potencjalne zależności pomiędzy różnymi aktywami w organizacji istotne ze względu na cyberbezpieczeństwo znaczenie aktywów finansowych, niematerialnych i prawnych zasady działania baz CMDB lub innych baz zawierających informacje o użytkownikach i konfiguracjach systemów						
		Zasady projektowania i konsekwencje wyboru technologii dla produktów i usług w ich cyklu życia			P4SCB_WII6	rolę cyberbezpieczeństwa w projektowaniu produktów i usług z perspektywy ich cyklu życia	P5SCB_WII6	wymagania funkcjonalne i niefunkcjonalne odnoszące się do produktów i usług	P6SCB_WII6	konsekwencje dla cyberbezpieczeństwa w przypadku zastosowania określonych technologii i narzędzi w perspektywie cyklu życia produktów i usług	P7SCB_WII6	zasady integracji wymagań cyberbezpieczeństwa w tworzeniu nowych produktów i usług oraz cyklu ich życia	P8SCB_WII6	wymagania cyberbezpieczeństwa w procesie tworzenia i rozwoju technologii
Potrafi:														
UMIEJĘTNOŚCI:	Identyfikacja	Identyfikacja komponentów, zdarzeń, obiektów			P4SCB_UII1	dobierać narzędzia, procedury i procesy do identyfikacji znanych obiektów, w tym ich cech charakterystycznych oraz grup obiektów wprowadzać korekty do wyników identyfikacji	P5SCB_UII1	profilować znane obiekty lub grupy obiektów rozszerzać zapisy profilu o nowe cechy	P6SCB_UII1	dobierać narzędzia, procedury i procesy do identyfikacji nieznanymi obiektów i grup obiektów profilować systemy, środowiska fizyczne wizualizować środowiskowo w układzie statycznym i dynamicznym	P7SCB_UII1	profilować nieznanymi obiekty lub grupy obiektów profilować obiekty eteryczne przeprowadzać identyfikację głęboką dla protokołów komunikacyjnych i stosów protokołów budować narzędzia identyfikacji ze znanych rozwiązań	P8SCB_UII1	budować narzędzia identyfikacji systemów złożonych i ich powiązań między systemami

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3		SRK CB	POZIOM 4		SRK CB	POZIOM 5		SRK CB	POZIOM 6		SRK CB	POZIOM 7		SRK CB	POZIOM 8		
Potrąfi:																				
UMIĘTNOŚCI:	Identyfikacja	Usługi katalogowe	P3SCB_UII2	wykorzystywać usługi katalogowe do identyfikacji aktywów organizacji	P4SCB_UII2	wykorzystywać usługi katalogowe do gromadzenia informacji o aktywach w organizacji	P5SCB_UII2	konfigurować usługi katalogowe, w tym określać zasady postępowania z obiektami												
		Identyfikacja aktywów ludzkich organizacji	P3SCB_UII3	identyfikować kluczowe osoby w poszczególnych procesach	P4SCB_UII3	określać rolę i odpowiedzialność osób w poszczególnych procesach, w tym osób kluczowych określać wymagania, które powinni spełniać dostawcy i partnerzy zewnętrzni oraz pracownicy określić rolę i zakresy odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo, w tym role wynikające z przepisów prawa i dobrych praktyk	P5SCB_UII3	identyfikować krytyczne role osób w organizacji identyfikować istotne powiązania pomiędzy kluczowymi osobami	P6SCB_UII3	opracowywać wymagania cyberbezpieczeństwa, które muszą spełniać osoby kluczowe i pozostali pracownicy	P7SCB_UII3	oceniać i kształtować strukturę organizacyjną z perspektywy integracji oraz stosowania wymagań cyberbezpieczeństwa								
		Identyfikacja aktywów w postaci sprzętu i oprogramowania organizacji	P3SCB_UII4	identyfikować sprzęt IT i OT oraz oprogramowanie	P4SCB_UII4	identyfikować zależności pomiędzy systemami, sieciami, urządzeniami i oprogramowaniem	P5SCB_UII4	określać kluczowe dla cyberbezpieczeństwa zależności pomiędzy systemami, sieciami, urządzeniami i oprogramowaniem	P6SCB_UII4	opracowywać wymagania cyberbezpieczeństwa odnośnie do systemów, sieci, urządzeń i oprogramowania										
		Identyfikacja aktywów procesowych organizacji	P3SCB_UII5	identyfikować ścieżki przepływu informacji	P4SCB_UII5	identyfikować strukturę systemów informacyjnych określać procesy krytyczne	P5SCB_UII5	identyfikować krytyczne procesy dla cyberbezpieczeństwa identyfikować krytyczne zależności	P6SCB_UII5	opracowywać wymagania cyberbezpieczeństwa w odniesieniu do procesów krytycznych	P7SCB_UII5	wpisywać i integrować wymagania cyberbezpieczeństwa w plany operacyjne								

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrąfi:													
UMIĘTNOŚCI:	Identyfikacja		Projektowanie produktów i usług				P5SCB_U1I16 definiować i integrować typowe wymagania funkcjonalne oraz niefunkcjonalne odnoszące się do produktów i usług		P6SCB_U1I16 definiować i integrować złożone wymagania funkcjonalne oraz niefunkcjonalne odnoszące się do produktów i usług		P7SCB_U1I16 definiować i integrować zróżnicowane i niejednorodne technologicznie wymagania funkcjonalne oraz niefunkcjonalne odnoszące się do produktów i usług		P8SCB_U1I16 tworzyć i rozwijać narzędzia dla zabezpieczenia produktów i usług w ich cyklu życia uwzględniać zasady cyberbezpieczeństwa w projektowaniu lub rozwijaniu produktów i usług
			Otoczenie społeczno-gospodarcze organizacji		P4SCB_U1I17 identyfikować wymagania prawne, dobre praktyki i standardy biznesowe mające wpływ na organizację identyfikować partnerów zewnętrznych uzyskać wsparcie prawne w zakresie interpretacji przepisów związanych z cyberbezpieczeństwem w organizacji		P5SCB_U1I17 wskazywać rozwiązania mające na celu spełnienie wymagań, w tym prawnych		P6SCB_U1I17 identyfikować i określać zakres potrzeb współpracy, w tym z instytucjami, uczelniami, szkołami branżowymi		P7SCB_U1I17 identyfikować nowe koncepcje i technologie, w tym ich wpływ na cyberbezpieczeństwo organizacji		P8SCB_U1I17 inicjować zmiany, w tym prawne, wpływające na cyberbezpieczeństwo organizacji
		P3SCB_U1I18	weryfikować wypełnianie umów przez dostawców	P4SCB_U1I18	ustalać łańcuch dostaw i określać dostawców	P5SCB_U1I18	identyfikować zależności w łańcuchu dostaw	P6SCB_U1I18	określać parametry świadczenia usług od dostawców priorytetyzować zależności w łańcuchu dostaw i wskazywać zależności krytyczne identyfikować wymagania cyberbezpieczeństwa dla dostawców i dotyczące łańcuchów dostaw				

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:													
UMIEJĘTNOŚCI:	Identyfikacja	Ocena ryzyka	P3SCB_UII9	identyfikować zewnętrzne i wewnętrzne zagrożenia określać podatności aktywów i procesów na zidentyfikowane zagrożenia	P4SCB_UII9	opracowywać, kategoryzować i dokumentować zidentyfikowane ryzyka	P5SCB_UII9	ocenić skalę ryzyka i jego wpływ na organizację określić skutki i prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia priorytetyzować zdiagnozowane potencjalne ryzyka dla przedsiębiorstwa określić poziom akceptowalnego ryzyka dobrać metody radzenia sobie z potencjalnym ryzykiem, w tym przeciwdziałania mu, minimalizacji jego wystąpienia, transferowania opracowywać plan działania wraz z narzędziami, odpowiadający na potencjalne ryzyka	P6SCB_UII9	opracować politykę postępowania z ryzykiem	P7SCB_UII9	opracować strategię przeciwdziałania wystąpieniu ryzyk w organizacji	
		Wprowadzenie wymagań bezpieczeństwa w procesach, produktach i usługach	P3SCB_UII10	identyfikować osoby odpowiedzialne za przygotowanie nowych produktów i usług	P4SCB_UII10	przedstawić i wyjaśnić osobom odpowiedzialnym za przygotowanie nowych produktów i usług ich zakres obowiązków związanych z obszarem cyberbezpieczeństwa	P5SCB_UII10	dopasowywać procesy biznesowe do wymagań cyberbezpieczeństwa w nowych usługach i produktach monitorować realizację polityki cyberbezpieczeństwa przez osoby odpowiedzialne za tworzenie nowych produktów i usług analizować i dokumentować procesy mające wpływ na poziom bezpieczeństwa w nowych produktach i usługach	P6SCB_UII10	dostosować zakres wymagań w obszarze cyberbezpieczeństwa do nowych produktów i usług proponować zmiany w strukturze systemu cyberbezpieczeństwa przeprowadzać zmiany w zakresie zarządzania cyberbezpieczeństwem na poziomie zespołu/ działu	P7SCB_UII10	zarządzać budżetem przeznaczonym na wdrażanie rozwiązań spełniających wymagania cyberbezpieczeństwa przeprowadzać analizę skutków finansowych i organizacyjnych przeprowadzać zmiany w zakresie zarządzania cyberbezpieczeństwem na poziomie organizacji	

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8		
			Zna i rozumie:												
WIEDZA:	Ochrona		Tożsamość, uwierzytelnianie i kontrola dostępu, w tym zdalnego	P3SCB_WIII1	podstawowe pojęcia związane z tożsamością i uwierzytelnianiem mechanizmy dostępu, w tym dostępu zdalnego	P4SCB_WIII1	zasady stosowania jedno- i wielokładnikowych systemów uwierzytelniania oraz systemów biometrycznych	P5SCB_WIII1	dobre praktyki zarządzania tożsamością, uwierzytelniania i kontroli dostępu, w tym zdalnego						
			Ochrona systemów IT	P3SCB_WIII2	powody, dla których systemy IT są chronione	P4SCB_WIII2	sposoby funkcjonowania i mechanizmy ochrony systemów IT sposoby ochrony danych przetwarzanych w systemach IT	P5SCB_WIII2	wymagania wynikające ze stosowania konkretnych systemów ochrony IT podział odpowiedzialności pomiędzy mechanizmami ochrony, w tym w systemach chmurowych (między dostawcą a klientem) w różnych modelach usług chmurowych (SaaS, IaaS, PaaS)	P6SCB_WIII2	zaawansowane systemy ochrony, w tym słabości i ograniczenia wynikające z konieczności zachowania ciągłości działania systemów IT	P7SCB_WIII2	trendy w zakresie rozwoju mechanizmów ochrony systemów IT	P8SCB_WIII2	nowe obszary zagrożeń, w przypadku których konieczne jest stworzenie mechanizmów ochrony IT
			Ochrona systemów OT	P3SCB_WIII3	powody, dla których systemy OT są chronione	P4SCB_WIII3	sposoby funkcjonowania i mechanizmy ochrony systemów OT specyfikę funkcjonowania systemów OT i wymagania, które muszą spełniać, w tym dotyczące zapewnienia dostępności i bezpieczeństwa realizowanych procesów	P5SCB_WIII3	działanie systemów ochrony systemów OT wymagania wynikające ze stosowania konkretnych systemów ochrony OT zależności pomiędzy systemami IT a systemami OT stosowanymi w organizacji	P6SCB_WIII3	zaawansowane systemy ochrony, w tym słabości i ograniczenia wynikające z konieczności zachowania ciągłości działania systemów OT	P7SCB_WIII3	trendy w zakresie rozwoju mechanizmów ochrony systemów OT	P8SCB_WIII3	nowe obszary zagrożeń, w przypadku których konieczne jest stworzenie mechanizmów ochrony OT
			Szkodliwe oprogramowania	P3SCB_WIII4	podstawowe typy szkodliwego oprogramowania	P4SCB_WIII4	zasady statycznej i dynamicznej analizy szkodliwego oprogramowania, w tym analizy w systemach sandbox, kodu maszynowego	P5SCB_WIII4	sposób działania szkodliwego oprogramowania używanego przez atakujących						

WYZNACZNIK SEKTOROWY		WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Ochrona	Sygnatury dla systemów monitorowania			P4SCB_WIIII5	typowe sygnatury ataku		P5SCB_WIIII5	metody tworzenia sygnatur rozpoznawania ataków i szkodliwego oprogramowania		P6SCB_WIIII5	metody projektowania nowych rozwiązań/ algorytmów działania sygnatur		
Potrafi:														
UMIĘTNOŚCI:	Ochrona	Zarządzanie kontrolą dostępu zdalnego	P3SCB_UIIII1	skonfigurować i zarządzać mechanizmami dostępu zdalnego	P4SCB_UIIII1	zaproponować mechanizm dostępu zdalnego w organizacji, w tym przedstawić jego zalety i wady zweryfikować przypisane użytkownikom prawa dostępu zdalnego	P5SCB_UIIII1	zaproponować odpowiednie rozwiązania do wdrożenia w organizacji w ramach systemów kontroli dostępu zdalnego opracować zasady zarządzania kontrolą dostępu zdalnego weryfikować system zarządzania kontrolą dostępu zdalnego	P6SCB_UIIII1	wdrożyć w organizacji system zarządzania kontrolą dostępu zdalnego	P7SCB_UIIII1	opracować w organizacji system zarządzania kontrolą dostępu zdalnego		
		Zarządzanie tożsamością i uwierzytelnianiem	P3SCB_UIIII2	nadawać uprawnienia użytkownikom i grupom użytkowników w systemie operacyjnym	P4SCB_UIIII2	określić i wybrać mechanizm uwierzytelniania dla różnych klas systemów dobierać urządzenia i techniki autoryzacji egzekwować zasady długości, złożoności i retencji haseł	P5SCB_UIIII2	zaproponować w organizacji rozwiązania do wdrożenia w ramach systemów zarządzania tożsamością i uwierzytelnianiem opracować zasady zarządzania tożsamością i uwierzytelnianiem	P6SCB_UIIII2	wdrożyć w organizacji system zarządzania tożsamością i uwierzytelnianiem	P7SCB_UIIII2	opracować w organizacji system zarządzania tożsamością i uwierzytelnianiem		
		Rozwiązania analizujące zachowania użytkowników w systemie informatycznym			P4SCB_UIIII3	wykorzystywać rozwiązania analizujące zachowania użytkowników	P5SCB_UIIII3	skonfigurować rozwiązania analizujące zachowania użytkowników	P6SCB_UIIII3	dopasować i wdrożyć rozwiązania analizujące zachowania użytkowników				

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3		SRK CB	POZIOM 4		SRK CB	POZIOM 5		SRK CB	POZIOM 6		SRK CB	POZIOM 7		SRK CB	POZIOM 8			
Potrąfi:																					
UMIĘTNOŚCI:	Ochrona	Srodowisko chronione	P3SCB_U1114	identyfikować granice pomiędzy komponentami zainstalować i skonfigurować program antywirusowy założyć konto z hasłem	P4SCB_U1114	identyfikować granice pomiędzy obiektami	P5SCB_U1114	identyfikować granice pomiędzy systemami	P6SCB_U1114	współuczestniczyć w administrowaniu systemami chronionymi w organizacji											
		Analiza szkodliwego oprogramowania i systemów informatycznych	P3SCB_U1115	identyfikować typy szkodliwego oprogramowania wyszukiwać informacje o szkodliwym oprogramowaniu i wykorzystywanych przez niego narzędziach	P4SCB_U1115	identyfikować słabe punkty w systemach informatycznych wykorzystywane przez szkodliwe oprogramowanie	P5SCB_U1115	analizować szkodliwe oprogramowanie oraz słabe punkty w systemach informatycznych	P6SCB_U1115	analizować trendy dotyczące szkodliwego oprogramowania	P7SCB_U1115	modyfikować szkodliwe oprogramowanie w celu zwiększenia ochrony systemów	P8SCB_U1115	opracować metody zabezpieczenia systemów informatycznych przed nieznanym szkodliwym oprogramowaniem							
		Monitoring użytkowników i systemów	P3SCB_U1116	stosować technikę zdalnego i stacjonarnego dostępu	P4SCB_U1116	korzystać z urządzeń i oprogramowania do monitoringu systemów, w tym logów	P5SCB_U1116	analizować dane z urządzeń i oprogramowania do monitoringu systemów stosować technikę monitoringu aktywnej sesji użytkownika korelować zdarzenia z wielu urządzeń i wyciągać wnioski													
		Monitoring ryzyk	P3SCB_U1117	monitorować ryzyka zgodnie z ustalonymi procedurami, wykorzystując dostępne narzędzia	P4SCB_U1117	raportować wyniki monitoringu interesariuszom, tj. zapewnić dostępność użytecznych, kompletnych i aktualnych informacji o ryzyku	P5SCB_U1117	opracować zasady i procedury monitoringu ryzyk dobrać narzędzia do monitorowania i raportowania ryzyk	P6SCB_U1117	opracować narzędzia wspomagające monitoring ryzyk											
		Przygotowanie sygnatur dla systemów monitorowania	P3SCB_U1118	wskazać zachodzący atak lub nietypowe działanie	P4SCB_U1118	tworzyć sygnatury dla znanych typów ataków	P5SCB_U1118	tworzyć sygnatury dotychczas nieznanymi typów ataków													

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:													
UMIĘTNOŚCI:	Ochrona			P4SCB_U1119	interpretować informacje otrzymywane z systemów sztucznej inteligencji	P5SCB_U1119	parametryzować systemy sztucznej inteligencji i oceniać ich skuteczność działania utrzymywać efektywność działania systemów sztucznej inteligencji	P6SCB_U1119	proponować wykorzystanie metod sztucznej inteligencji do adresowania wielkości, złożoności i czasu przetwarzania zbiorów danych w celu automatyzacji tworzyć wymagania dla narzędzi opartych na sztucznej inteligencji w celu zapewniania cyberbezpieczeństwa integrować rozwiązania w zakresie sztucznej inteligencji z systemami funkcjonującymi w organizacji	P7SCB_U1119	implementować rozwiązania w zakresie sztucznej inteligencji z systemami funkcjonującymi w organizacji		
		P3SCB_U1110	wykonywać ustandaryzowane działania w kontekście utrzymania ciągłości działania organizacji	P4SCB_U1110	współpracować z zewnętrznymi dostawcami w zakresie utrzymania ciągłości działania w łańcuchu dostaw	P5SCB_U1110	określać wymagania w zakresie utrzymania ciągłości działania dla poszczególnych obszarów zarządzać współpracą z zewnętrznymi dostawcami w zakresie utrzymania ciągłości działania w łańcuchu dostaw weryfikować utrzymanie ciągłości działania	P6SCB_U1110	priorytetyzować obszary, w których konieczne jest zachowanie ciągłości działania	P7SCB_U1110	projektować procesy utrzymania ciągłości działania	P8SCB_U1110	kreować standardy i rozwiązania specjalistyczne dla procesów utrzymania ciągłości działania

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Zna i rozumie:													
WIEDZA:	Wykrywanie		Podatności aplikacji webowych i ataki na nie		P4SCB_WIV1 kategorie podatności aplikacji webowych kategorie testów penetracyjnych i narzędzia do ich przeprowadzania na aplikacje webowe		P5SCB_WIV1 typowe podatności i ataki na aplikacje webowe po stronie serwerowej i po stronie klienta, w tym SQL injection, XSS, CSRF, IDOR, Broken Access Control metodyki testów penetracyjnych aplikacji webowych, w tym OWASP Web Security Testing Guide, OWASP ASVS		P6SCB_WIV1 złożone ataki na podatności webowe, w tym SSRF, SSTI, błędy deserializacji danych, XXE, podatności API				
			Podatności systemów i aplikacji mobilnych i ataki na nie		P4SCB_WIV2 kategorie podatności systemów i aplikacji mobilnych kategorie testów penetracyjnych i narzędzia do ich przeprowadzania na systemy i aplikacje mobilne		P5SCB_WIV2 typowe podatności aplikacji mobilnych po stronie serwerowej oraz po stronie klienta i ataki na nie metodyki testów penetracyjnych aplikacji mobilnych, w tym OWASP MASTG, OWASP MASVS		P6SCB_WIV2 złożone ataki na podatności w aplikacjach mobilnych, w tym podatności API proces dekompilacji aplikacji mobilnej (reverse engineering)				
		P3SCB_WIV3	sposoby rozpoznawania sieci, w tym skanowanie adresów IP, numerów portów aktywnych usług	P4SCB_WIV3 kategorie podatności infrastruktury sieciowej kategorie testów penetracyjnych i narzędzia do ich przeprowadzania na infrastrukturę sieciową	P5SCB_WIV3 typowe podatności infrastruktury sieciowej i ataki na tę infrastrukturę, w tym sieci bezprzewodowe metodyki testów penetracyjnych infrastruktury sieciowej, w tym OSSTMM	P6SCB_WIV3 złożone ataki na podatności, np. związane z protokołami i usługami sieciowymi, w tym MitM, DHCP i ARP spoofing							

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8	
Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Wykrywanie		Podatności systemów serwerowych i klienckich i ataki na nie		P45CB_WIV4 kategorie podatności systemów serwerowych i klienckich kategorie testów penetracyjnych i narzędzia do ich przeprowadzania na systemy serwerowe i klienckie		P55CB_WIV4 typowe podatności i ataki na systemy operacyjne i aplikacje na nich zainstalowane, w tym buffer overflow, format string, escape to shell		P65CB_WIV4 złożone ataki na podatności związane z usługami katalogowymi, w tym Active Directory					
			Podatności środowisk chmurowych i ataki na nie		P45CB_WIV5 kategorie podatności w środowiskach chmurowych kategorie testów penetracyjnych i narzędzia do ich przeprowadzania na środowiska chmurowe		P55CB_WIV5 typowe podatności w środowiskach chmurowych i ataki na nie		P65CB_WIV5 złożone ataki na podatności związane ze środowiskami chmurowymi					
			Analiza kodu	P35CB_WIV6 zasady statycznej i dynamicznej analizy kodu		P45CB_WIV6 metody statycznej i dynamicznej analizy kodu i narzędzia do tego służące		P55CB_WIV6 podatności występujące w kodzie, w tym związane z obsługą pamięci i wprowadzanych danych		P65CB_WIV6 proces analizy kodu źródłowego skompilowanego oprogramowania (reverse engineering)				
			Zasady projektowania i zarządzania rozwiązaniami IoT	P35CB_WIV7 komponenty IoT protokoły komunikacyjne IoT rodzaje rozwiązań IoT		P45CB_WIV7 zasady budowania środowisk komplementarnych i scentralizowanych w oparciu o komponenty IoT podstawy komunikacji rozproszonej w IoT zagadnienia dotyczące zasilania komponentów IoT podstawowe zagadnienia stabilności działania systemów IoT		P55CB_WIV7 zasady monitorowania komponentów oraz środowisk IoT podstawy projektowania rozwiązań IoT typowe podatności rozwiązań IoT i ataki na nie		P65CB_WIV7 zagadnienia dotyczące zasilania komponentów IoT sieci specjalistyczne, w tym sieci AIM zasady zarządzania danymi w środowiskach IoT zasady projektowania rozwiązań IoT		P75CB_WIV7 zasady opracowywania rozwiązań IoT wymagających szczególnej ochrony		

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8	
Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Wykrywanie	Zasady projektowania i zarządzania rozwiązaniami OT	P3SCB_WIV8	komponenty OT protokoły komunikacyjne OT rodzaje rozwiązań OT	P4SCB_WIV8	zasady budowania środowisk komplementarnych i scentralizowanych w oparciu o komponenty OT podstawy komunikacji rozproszonej w OT podstawowe zagadnienia stabilności działania systemów OT	P5SCB_WIV8	zasady monitorowania komponentów oraz środowisk OT podstawy projektowania rozwiązań OT typowe podatności i ataki na rozwiązania OT i ataki na nie	P6SCB_WIV8	zagadnienia dotyczące zasilania komponentów OT sieci specjalistyczne, w tym sieci polowe zasady zarządzania danymi w środowiskach OT zasady projektowania rozwiązań OT	P7SCB_WIV8	zasady opracowywania rozwiązań OT wymagających szczególnej ochrony		
		Zasady projektowania i zarządzania zautomatyzowanymi systemami o dużej skali złożoności	P3SCB_WIV9	kryteria określające potrzebę stosowania zautomatyzowania pracy obszary możliwe do automatyzacji pracy	P4SCB_WIV9	zasady automatyzacji pracy	P5SCB_WIV9	narzędzia do budowy zautomatyzowanych systemów, w tym opartych na sztucznej inteligencji podstawy automatyki	P6SCB_WIV9	zasady projektowania liniowych układów automatyzacji	P7SCB_WIV9	zasady projektowania automatyzacji w systemach wspólnoliniowych, wielowłatkowych	P8SCB_WIV9	zasady integracji systemów niekompatybilnych
		Symulowany atak hakerski	P3SCB_WIV10	rodzaje ataków socjotechnicznych rodzaje oprogramowania wykorzystywanego w ataku redteamingowym w internecie	P4SCB_WIV10	budowę i sposób funkcjonowania oprogramowania wykorzystywanego w ataku redteamingowym w internecie	P5SCB_WIV10	założenia testów stosowanych podczas ataku redteamingowego						
		Symulowany atak fizyczny			P4SCB_WIV11	metody fizycznego ataku redteamingowego	P5SCB_WIV11	stosowane zabezpieczenia, systemy alarmowe i metody kontroli dostępu narzędzia służące do testowania zabezpieczeń, systemów alarmowych i metod kontroli dostępu	P6SCB_WIV11	działanie oraz słabości systemów alarmowych i metod kontroli dostępu				

WYZNACZNIK SEKTOROWY		WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Wykrywanie	Socjotechnika	P3SCB_WIV12	rodzaje testów socjotechnicznych	P4SCB_WIV12	zasady czytania mowy ciała typowe zachowania użytkowników sprzyjające manipulacji techniki manipulacji narzędzia wykorzystywane do ataków socjotechnicznych	P5SCB_WIV12	budowę i zasady funkcjonowania oprogramowania wspierającego testy socjotechniczne						
		Potrafi:												
UMIĘTNOŚCI:	Wykrywanie	Obszary bazowe testów penetracyjnych			P4SCB_UIV1	opisać znalezione podatności	P5SCB_UIV1	ocenić wynik przeprowadzonego testu penetracyjnego wskazać krytyczne obszary systemów, wymagające szczegółowych testów przygotować raport z rekomendacjami z przeprowadzonego testu penetracyjnego tworzyć własne proste narzędzia wspierające prowadzenie testów penetracyjnych, w tym skanery, exploity	P6SCB_UIV1	przygotować plan testu penetracyjnego nadzorować prowadzenie testów penetracyjnych przez podległy zespół	P7SCB_UIV1	modyfikować narzędzia do testów penetracyjnych	P8SCB_UIV1	opracowywać narzędzia do testów penetracyjnych
		Testy penetracyjne aplikacji webowych			P4SCB_UIV2	przeprowadzać testy aplikacji webowych z użyciem zautomatyzowanych narzędzi	P5SCB_UIV2	przeprowadzać testy aplikacji webowych z wykorzystaniem typowych rodzajów podatności i ataków, w tym SQL injection, XSS, CSRF, IDOR, Broken Access Control przeprowadzać testy aplikacji webowych zgodnie z określonymi metodykami, w tym OWASP Web Security Testing Guide, OWASP ASVS	P6SCB_UIV2	przeprowadzać złożone ataki na podatności webowe, w tym SSRF, SSTI, błędy deserializacji danych, XXE, podatności API	P7SCB_UIV2	wykryć nowe podatności (zero-days) w aplikacjach webowych i wykorzystywać je do ataków		

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:													
UMIĘTNOŚCI:	Wykrywanie	Testy penetracyjne systemów i aplikacji mobilnych		P4SCB_UIV3	przeprowadzać testy systemów i aplikacji mobilnych z wykorzystaniem zautomatyzowanych narzędzi	P5SCB_UIV3	przeprowadzać ataki na typowe systemy i aplikacje mobilne po stronie serwerowej i po stronie klienta z wykorzystaniem metodyk testów penetracyjnych aplikacji mobilnych, w tym OWASP MASTG, OWASP MASVS	P6SCB_UIV3	przeprowadzać złożone ataki na aplikacje mobilne, w tym podatności API przeprowadzić dekompilację aplikacji mobilnej (reverse engineering)	P7SCB_UIV3	wykryć nowe podatności (zero-days) systemów i aplikacji mobilnych oraz wykorzystywać je do ataków		
		Testy penetracyjne infrastruktury sieciowej		P4SCB_UIV4	przeprowadzać testy infrastruktury sieciowej z użyciem zautomatyzowanych narzędzi przeprowadzać rozpoznawanie sieci, w tym skanowanie adresów IP, numerów portów aktywnych usług	P5SCB_UIV4	przeprowadzać typowe ataki na infrastrukturę sieciową, w tym sieci bezprzewodowe	P6SCB_UIV4	przeprowadzać ataki związane z protokołami i usługami sieciowymi, w tym MitM, DHCP i ARP spoofing wykorzystywać sprzęt służący do przeprowadzania ataków związanych z protokołami i usługami sieciowymi	P7SCB_UIV4	wykryć nowe podatności (zero-days) w infrastrukturze sieciowej i wykorzystywać je do ataków		
		Testy penetracyjne systemów serwerowych i klienckich		P4SCB_UIV5	przeprowadzać testy systemów serwerowych i klienckich z użyciem zautomatyzowanych narzędzi	P5SCB_UIV5	przeprowadzać ataki na typowe systemy operacyjne i ich aplikacje, w tym buffer overflow, format string, escape to shell	P6SCB_UIV5	przeprowadzać ataki na usługi katalogowe, w tym Active Directory	P7SCB_UIV5	wykryć nowe podatności (zero-days) systemów serwerowych i klienckich oraz wykorzystywać je do ataków		
		Testy penetracyjne środowisk chmurowych		P4SCB_UIV6	ocenić prawidłowość konfiguracji instancji chmury obliczeniowej pod kątem bezpieczeństwa przeprowadzać rekonesans publicznych chmur obliczeniowych	P5SCB_UIV6	zaplanować i dokonać oceny skutków planowanych testów penetracyjnych w środowisku chmurowym	P6SCB_UIV6	wyciągnąć wnioski z przeprowadzonych testów penetracyjnych poszczególnych instancji chmury obliczeniowej zapropionować rozwiązania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa instancji chmury obliczeniowej				

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:													
UMIĘTNOŚCI:	Wykrywanie			P45CB_UIV7	przeprowadzić automatyczną analizę kodu określać kategorie podatności znalezionych za pomocą automatycznego narzędzia	P55CB_UIV7	określać konsekwencje wykorzystania znalezionych podatności	P65CB_UIV7	analizować zdekompilowany kod samodzielnie zidentyfikować podatności weryfikować wyniki automatycznej analizy	P75CB_UIV7	wykryć nowe rodzaje podatności w kodzie rozbudowywać narzędzia do analizy kodu	P85CB_UIV7	opracować narzędzia do analizy kodu
		P35CB_UIV8	zbudować prosty system IoT w oparciu o komunikację bezpośrednią	P45CB_UIV8	zbudować system IoT w oparciu o algorytmikę postępowania lub scenariusze użycia	P55CB_UIV8	monitorować status pracy poszczególnych urządzeń i całego systemu IoT	P65CB_UIV8	automatyzować obsługę zagadnień cyberbezpieczeństwa w środowiskach IoT rozwiązywać zagadnienia związane z podatnościami w środowiskach IoT zbudować system reakcyjny w środowisku IoT w oparciu o monitorowane parametry	P75CB_UIV8	rozwiązywać zagadnienia związane z niestabilnością pracy środowiska IoT budować systemy procesowe w środowisku IoT	P85CB_UIV8	opracowywać rozwiązania IoT wymagające szczególnej ochrony
		P35CB_UIV9	zbudować prosty system OT w oparciu o komunikację bezpośrednią	P45CB_UIV9	zbudować system OT w oparciu o algorytmikę postępowania lub scenariusze użycia	P55CB_UIV9	monitorować status pracy poszczególnych urządzeń i całego systemu OT	P65CB_UIV9	automatyzować obsługę zagadnień cyberbezpieczeństwa w środowiskach OT zbudować system reakcyjny w środowisku OT w oparciu o monitorowane parametry rozwiązywać zagadnienia związane z podatnościami w środowiskach OT	P75CB_UIV9	rozwiązywać zagadnienia związane z niestabilnością pracy środowiska OT zbudować systemy procesowe w środowisku OT	P85CB_UIV9	opracowywać rozwiązania OT wymagające szczególnej ochrony

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:													
UMIĘTNOŚCI:	Wykrywanie			P4SCB_UIV10	zbudować algorytmy automatyki o dużej skali złożoności	P5SCB_UIV10	zbudować typowy system automatyki o dużej skali złożoności nadzorować i utrzymywać systemy o dużej skali złożoności	P6SCB_UIV10	zbudować systemy o dużej skali złożoności z wymaganiami dotyczącymi działania w czasie rzeczywistym	P7SCB_UIV10	projektować systemy o dużej skali złożoności z wymaganiami dotyczącymi działania w czasie rzeczywistym zastosować sztuczną inteligencję do zautomatyzowania pracy w systemach o dużej skali złożoności	P8SCB_UIV10	integrować systemy niekompatybilne
		P3SCB_UIV11	wykryć zmiany na poziomie komponentów	P4SCB_UIV11	wykryć niepożądane zmiany na poziomie kodu	P5SCB_UIV11	wykryć zmiany na poziomie parametrów pracy systemów	P6SCB_UIV11	wykryć i kontrolować zmiany po zdarzeniu reakcyjnym	P7SCB_UIV11	wykryć i nadzorować w trybie ciągłym zmiany w systemach zautomatyzowanych		
			Redteaming	P4SCB_UIV12	przeprowadzić rekonesans przed przeprowadzeniem ataku redteamingowego w internecie	P5SCB_UIV12	przygotować założenia ataku redteamingowego w internecie dobrać test penetracyjny w ataku redteamingowym w internecie analizować wyniki ataku redteamingowego w internecie	P6SCB_UIV12	dostosować oprogramowanie do założeń ataku redteamingowego w internecie przeprowadzić test penetracyjny w ataku redteamingowym opracować rekomendacje po ataku redteamingowym	P7SCB_UIV12	eskalować atak redteamingowy wykorzystywać nowo znalezione podatności w ataku redteamingowym wskazać możliwe nowe metody ataków redteamingowych w internecie	P8SCB_UIV12	stworzyć narzędzia do nowych typów ataków redteamingowych w internecie

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrąfi:													
UMIĘTNOŚCI:	Wykrywanie	Redteaming fizyczny		P4SCB_UIV13	przeprowadzić rekonesans przed fizycznym atakiem redteamingowym	P5SCB_UIV13	przygotować założenia fizycznego ataku redteamingowego dobrać test penetracyjny w ataku redteamingowym fizycznym dobrać metody w ataku fizycznym tworzyć własne proste narzędzia wspierające ominąć typowe zabezpieczenia, systemy alarmowe i metody kontroli dostępu korzystać z narzędzi testowania zabezpieczeń, systemów alarmowych i metod kontroli dostępu analizować wyniki fizycznego ataku redteamingowego testować kontrolę dostępu w organizacji	P6SCB_UIV13	przeprowadzić atak fizyczny ominąć zaawansowane zabezpieczenia, systemy alarmowe i metody kontroli dostępu dostosować oprogramowanie do założeń fizycznego ataku redteamingowego przeprowadzić test penetracyjny w ramach redteamingu fizycznego opracowywać rekomendacje po fizycznym ataku redteamingowym	P7SCB_UIV13	eskalować fizyczny atak redteamingowy wykorzystywać nowo znalezione podatności w fizycznym ataku redteamingowym wskazać możliwe nowe metody ataków fizycznych	P8SCB_UIV13	stworzyć narzędzia do nowych typów ataków fizycznych
		Testy socjotechniczne				P5SCB_UIV14	stosować techniki manipulacji przeprowadzić testy socjotechniczne tworzyć własne proste narzędzia wspierające prowadzenie testów socjotechnicznych	P6SCB_UIV14	określić oczekiwane rezultaty testów socjotechnicznych przygotować plan testów socjotechnicznych opracować rekomendacje po ataku socjotechnicznym				

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:													
UMIĘTNOŚCI:	Wykrywanie	Threat modelling	P3SCB_UIV15 rozpoznawać komponenty systemu i ich funkcje	P4SCB_UIV15 rozpoznawać zależności między komponentami systemów	P5SCB_UIV15 wykryć typowe zagrożenia związane z architekturą systemów	P6SCB_UIV15 przeprowadzić analizę ryzyka, w tym ocenić potencjalne skutki ataków, prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz przewidzieć ich wpływ na system wykorzystywać różne metodyki pracy związane z threat modellingiem, takie jak STRIDE, DREAD, OWASP Threat Modeling Guide	P7SCB_UIV15 przewidywać nowe obszary, w których mogą wystąpić zagrożenia						
Zna i rozumie:													
WIEDZA:	Reakcja	Terminologia i technologia związana z materiałem dowodowym	P3SCB_WV1 rodzaje materiałów dowodowych typy zabezpieczania materiału dowodowego podstawową terminologię dotyczącą cyfrowego materiału dowodowego, w tym pojęcia manipulacji i degradacji materiału dowodowego, znacznika czasu, czasu systemowego, ulotnego i nieulotnego materiału dowodowego algorytmy funkcji skrótu pojęcia logów oraz konfiguracji systemów i aplikacji	P4SCB_WV1 rodzaje informacji przetwarzanych w systemach informatycznych, w tym urządzeniach cyfrowych, bazach danych, dokumentach generowanych przez system, danych generowanych przez użytkownika i danych ulotnych	P5SCB_WV1 możliwości audytowania struktury systemu plików sposoby zabezpieczania informacji przetwarzanych w poszczególnych elementach systemu informatycznego								

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Zna i rozumie:													
WIEDZA:	Reakcja	Zabezpieczanie dowodów	P35CB_WV2	podstawowe techniki zabezpieczania różnych typów dowodów metody określenia wymagań dotyczących zabezpieczania dowodów wpływ czynników zewnętrznych, takich jak wilgoć, temperatura i wstrząsy na materiał dowodowy techniki transportu materiałów dowodowych w sposób umożliwiający wykorzystanie ich w późniejszym postępowaniu dowodowym	P45CB_WV2	techniki replikacji materiału dowodowego standardy certyfikacyjne dotyczące przetwarzania próbek dowodowych w trakcie postępowania konsekwencje, w tym prawne, błędów wynikających z winy badającego lub otoczenia, wpływających na jakość i wiarygodność postępowania dowodowego	P55CB_WV2	wymagania prawne postępowania z cyfrowym materiałem dowodowym zależności występujące w poszczególnych grupach informacyjnych, formatach danych techniki agregacji informacji techniki odbioru i zabezpieczenia informacji do postępowania w laboratorium					
		Postępowanie z cyfrowym materiałem dowodowym	P35CB_WV3	potencjalne miejsca pozyskania informacji pozwalających na analizę incydentu wymagania i procedury dotyczące utrzymania łańcucha dowodowego zgodnie z wymaganiami prawnymi zasady przygotowania do transportu, przesyłania, przekazania i przechowywania cyfrowego materiału dowodowego	P45CB_WV3	zasady analizy cyfrowego materiału dowodowego zasady generowania dokumentów do celów audytu materiału dowodowego zasady określania parametrów dokumentacji zasady zapewniania bezpieczeństwa informacji zasady zabezpieczania cyfrowego materiału dowodowego	P55CB_WV3	wymagania prawne dotyczące pozyskiwania cyfrowego materiału dowodowego sposoby zastosowania środków ochrony do zabezpieczenia cyfrowego materiału dowodowego procedury dokumentowania materiału dowodowego					

WYZNACZNIK SEKTOROWY		WIĄZKA KOMPETENCJI		SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Zna i rozumie:															
WIEDZA:	Reakcja	Systemy reakcji na incydenty	P35CB_WV4	plany reagowania na poszczególne incydenty, w tym tworzone na potrzeby organizacji i jej systemów wewnętrznych zasady komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej dotyczące incydentu	P45CB_WV4	dobrze praktyki reakcji na incydenty zasady przygotowania raportu dotyczącego obsługi incydentów sposób działania poszczególnych systemów reakcji na incydent	P55CB_WV4	wymogi prawne dotyczące informowania o incydentach wymogi kontraktowe dotyczące informowania o incydentach							
Potrafi:															
UMIĘTNOŚCI:	Reakcja	Identyfikowanie materiału dowodowego	P35CB_UV1	rozpoznać środowisko, w którym należy zabezpieczyć materiał dowodowy	P45CB_UV1	wskazać systemy wymagające zabezpieczenia materiału dowodowego zidentyfikować hasła wymagane do analizowanego materiału identyfikować wpływ konfiguracji systemów i aplikacji na sposób ich działania zweryfikować informację w trakcie rozmowy, w tym z osobą, której dotyczy materiał dowodowy	P55CB_UV1	agregować pozornie niespójne informacje lub niekompatybilne systemy połączyć wykryte zdarzenia z wielu źródeł ataku	P65CB_UV1	rozpoznawać poziom ryzyka zagrożeń ze świata zewnętrznego, uwzględniając specyfikę organizacji rozwiązać problem awarii lub niedostępności systemu					

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrąfi:													
UMIEJĘTNOŚCI:	Reakcja	P3SCB_UV2	pozyskać i gromadzić cyfrowy materiał dowodowy według standardowych procedur	P4SCB_UV2	pozyskać i gromadzić analogowy materiał dowodowy wymagany do przeprowadzenia analizy	P5SCB_UV2	dobrać narzędzia przeciwdziałające niebezpieczeństwu podważenia materiału dowodowego	P6SCB_UV2	przydzielać role w procesie zabezpieczenia dowodów	P7SCB_UV2	minimalizować potencjalne ryzyka w odniesieniu do materiału dowodowego		
			zabezpieczyć dane dowodowe zgodnie z przyjętym protokołem		pozyskać, gromadzić i przetwarzać cyfrowy materiał dowodowy według niestandardowych procedur		przygotować opis incydentu		wspierać techników w laboratorium i jego otoczeniu zgodnie z procedurami oraz potrzebami technicznymi po wystąpieniu incydentu bezpieczeństwa		zarządzać zespołem w pracy dowodowej w laboratorium informatyki śledczej oraz w terenie		
			dobrać odpowiednią do sytuacji metodę transportu grup dowodowych		udokumentować materiał dowodowy, w tym taki, który nie może być przejęty		przygotować opis incydentu						
					dobierać właściwą technikę zabezpieczenia dowodu w określonym środowisku systemowym pracującym w konkretnym środowisku fizycznym								
					wykonać kopię dowodów oraz przekazać ją do innego stanowiska analitycznego								
					kolekcjonować grupy dowodowe								
					dobierać techniki odbioru dowodu								
					wskazać potencjalne materiały dowodowe nieobjęte procedurami								

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3		POZIOM 4		POZIOM 5		POZIOM 6		POZIOM 7		POZIOM 8	
			SRK CB		SRK CB		SRK CB		SRK CB		SRK CB		SRK CB	
Potrafi:														
UMIĘTNOŚCI:	Reakcja	Analytyka zebranego materiału dowodowego		P4SCB_UV3	ocenić jakość i wiarygodność materiału dowodowego za pomocą konkretnych systemów i rozwiązań wspomagających automatyczną ocenę wykorzystać różnorodne systemy i dane do ekstrakcji informacji i ich transportu	P5SCB_UV3	przyjąć grupy dowodowe do laboratorium wykonać procedurę przejmowania częściowego lub pełnego obrazu z cyfrowego nośnika danych kwalifikować dowody lub ich grupy wykorzystywać rozwiązania techniczne służące zwiększeniu efektywności przetwarzania danych dowodowych	P6SCB_UV3	analizować pozyskany materiał dowodowy, w tym z wykorzystaniem specjalistycznych narzędzi	P7SCB_UV3	zarządzać zespołem w pracy analitycznej	P8SCB_UV3	wyszukiwać i analizować niestandardowe dowody opracować nowe metody służące do poprawnej ekstrakcji danych opracować nowe rozwiązanie służące do poprawnej ekstrakcji danych	
		Reakcja na zdarzenia i incydenty	P3SCB_UV4	identyfikować komponenty zdarzenia współpracować z osobą związaną z incydemem	P4SCB_UV4	reagować na zdarzenia zgodnie z procedurami, standardami reakcyjnymi, planami obsługi incydentów identyfikować korelacje pomiędzy dwoma zdarzeniami zweryfikować kompletność planów obsługi incydentów	P5SCB_UV4	modernizować procedury, standardy reakcyjne w odpowiedzi na zaistniały incydent przedstawić informacje o incydencie interesariuszom, w tym kierownictwu, klientom, organom zewnętrznym analizować i reagować na incydenty z użyciem poszczególnych systemów koordynować działania związane z reakcją na incydenty przygotować i przedstawić raport z obsługi incydemu	P6SCB_UV4	opracować plany, procedury, scenariusze reakcji na incydent bezpieczeństwa opracować automatyczne narzędzia odpowiadające na zaistniałe incydenty	P7SCB_UV4	opracować standardy reakcji na incydent bezpieczeństwa określać ścieżki rozwoju systemów, które minimalizują potencjalne skutki incydentów		

WYZNACZNIK SEKTOROWY		WIĄZKA KOMPETENCJI		SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:															
UMIEJĘTNOŚCI:	Reakcja	Laboratorium obszaru cyberbezpieczeństwa, w tym informatyki śledczej	P3SCB_UV5	używać podstawowych narzędzi laboratorium obszaru cyberbezpieczeństwa, w tym informatyki śledczej	P4SCB_UV5	dobrać stanowisko do zagadnienia lub celu badania	P5SCB_UV5	zaplanować zakres czynności badawczych, uwzględniając specyfikę laboratorium obszaru cyberbezpieczeństwa w tym informatyki śledczej przeprowadzić badanie przy wykorzystaniu narzędzi adekwatnych do zebranego materiału dowodowego przygotować raport z przeprowadzonego badania	P6SCB_UV5	wskazać i przypisać konkretne role do osób w laboratorium w obszarze cyberbezpieczeństwa, w tym informatyki śledczej weryfikować prawidłowe użycie narzędzi przez pracowników w obszarze cyberbezpieczeństwa, w tym informatyki śledczej	P7SCB_UV5	przeprowadzić symulację incydentu bezpieczeństwa, pozwalającą weryfikować działanie badanego systemu w laboratorium w obszarze cyberbezpieczeństwa, w tym informatyki śledczej, i minimalizować potencjalne konsekwencje	P8SCB_UV5	tworzyć nowe rozwiązania techniczne i proceduralne w celach optymalizacji działania laboratorium w obszarze cyberbezpieczeństwa, w tym informatyki śledczej	
	Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Odbudowa	Kopie bezpieczeństwa	P3SCB_WV11	rodzaje kopii bezpieczeństwa	P4SCB_WV11	budowę i ograniczenia nośników danych metody i systemy wykonywania kopii bezpieczeństwa	P5SCB_WV11	zasady budowania zapasowych centrów przetwarzania danych							
		Model ciągłości działania			P4SCB_WV12	budowę i ograniczenia modelu ciągłości działania metody wdrażania modelu ciągłości działania	P5SCB_WV12	metody opracowywania modelu ciągłości działania dopasowanego do potrzeb organizacji potencjalne skutki incydentu dla działania modelu ciągłości działania							

WYZNACZNIK SEKTOROWY		WIĄZKA KOMPETENCJI		SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8	
Potrąfi:																
UMIĘTNOŚCI:	Odbudowa	Identyfikacja zagadnień ciągłości działania	P3SCB_UV11	identyfikować rodzaj incydentu	P4SCB_UV11	oceniać skalę zagrożenia	P5SCB_UV11	reagować na incydent zgodnie z wewnętrznymi procedurami wprowadzać zmiany w przypadku awarii w celu odtworzenia systemu monitorować poprawność działania systemów zapasowych	P6SCB_UV11	opracowywać i wdrażać procedury przełączenia na systemy zapasowe						
		Ocena incydentu	P3SCB_UV12	replikować incydent	P4SCB_UV12	replikować incydent w ramach weryfikacji działania procedur	P5SCB_UV12	analizować incydent i jego skutki	P6SCB_UV12	opracować rozwiązania strukturalne w odpowiedzi na zaistniały incydent	P7SCB_UV12	rekomendować i inicjować wdrożenie zmian strukturalnych				
		Odbudowa modelu ciągłości działania	P3SCB_UV13	identyfikować podatności modelu działania w kontekście zaistniałego incydentu	P4SCB_UV13	opracować propozycje zmian technicznych w odpowiedzi na zaistniały incydent	P5SCB_UV13	analizować sytuację pod kątem zaistniałego incydentu oraz wyciągać wnioski opracować optymalną kolejność działań naprawczych z uwzględnieniem specyfiki organizacji lub systemów wprowadzać korekty do modelu działania	P6SCB_UV13	modyfikować modele działania z uwzględnieniem uwarunkowań organizacji i zaistniałego incydentu	P7SCB_UV13	tworzyć nowe modele działania z uwzględnieniem uwarunkowań organizacji i zaistniałego incydentu				

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrafi:													
UMIEJĘTNOŚCI:	Odbudowa	Odtworzenie ciągłości działania	P3SCB_UVI4	monitorować wskaźniki systemów kontroli działania oraz automatyczne wykonywanie kopii bezpieczeństwa sprawdzać poprawność kopii bezpieczeństwa odtworzyć kopie bezpieczeństwa	P4SCB_UVI4	monitorować przełączanie się systemów informatycznych na serwery w zapasowym CPD monitorować moment odzyskania pełnej sprawności świadczonych usług przez systemy cyfrowe	P5SCB_UVI4	rekomendować urządzenia oraz oprogramowanie do wykonywania kopii bezpieczeństwa opracować zasady retencji kopii bezpieczeństwa opracować plan ciągłości działania	P6SCB_UVI4	dokonywać krytycznej analizy stosowanych rozwiązań w zakresie polityki tworzenia kopii bezpieczeństwa wdrażać zmiany w rozwiązaniach z zakresu tworzenia kopii bezpieczeństwa wynikających z przeprowadzonej ewaluacji polityki dokonywać adaptacji ciągłości działania w ujęciu taktycznym	P7SCB_UVI4	wdrażać zmiany w rozwiązaniach z zakresu tworzenia kopii bezpieczeństwa wynikających z przeprowadzonej analizy trendów dokonywać adaptacji planu ciągłości działania w ujęciu strategicznym	
		Weryfikacja zapisów umów	P3SCB_UVI5	identyfikować zapisy umów wpływające na zapewnianie ciągłości działania systemów	P4SCB_UVI5	weryfikować zgodność zapisów umów z działaniami zapewniającymi bezpieczeństwo systemów realizować umowy, w tym OLA i SLA monitorować realizację zapisów umów, w tym OLA i SLA	P5SCB_UVI5	rekomendować zapisy w umowach, w tym OLA i SLA, wspierające zapewnianie ciągłości działania					

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8	
Zna i rozumie:														
WIEDZA:	Audyty cyberbezpieczeństwa w ramach zarządzania bezpieczeństwem	Zasady audytu cyberbezpieczeństwa	P3SCB_WVII1	cele i zakres działań audytu cyberbezpieczeństwa rodzaje dokumentacji niezbędnej do przygotowania i przeprowadzenia audytu cyberbezpieczeństwa	P4SCB_WVII1	procedury audytu cyberbezpieczeństwa zasady klasyfikacji organizacji zasadnicze różnice między sektorami, branżami, typami obiektów, gdzie przeprowadzony jest audyt cyberbezpieczeństwa narzędzia wykorzystywane w audycie cyberbezpieczeństwa wymagania związane z pozostałymi wymaganiami bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa informacji, bezpieczeństwa fizycznego	P5SCB_WVII1	rekomendacje organów właściwych dla poszczególnych sektorów, stanowiące punkt odniesienia dla audytu wymagania nadrzędne dla podmiotów audytowanych wpływ narzędzi audytowych na analizowany obiekt i ciągłość jego działania	P6SCB_WVII1	wpływ narzędzi audytowych na stabilność pracy systemów złożonych	P7SCB_WVII1	wpływ narzędzi audytowych na integralność subkomponentów pracujących w ramach systemów złożonych zasady projektowania narzędzi audytowych	P8SCB_WVII1	zasady projektowania i kierunki rozwoju specjalistycznych narzędzi audytowych
		Zarządzanie zespołem audytowym			P4SCB_WVII2	role występujące w zespole audytowym ze względu na podstawowe różnice sektorowe	P5SCB_WVII2	role występujące w zespole audytowym ze względu na szczegółowe różnice wewnątrz sektorów	P6SCB_WVII2	role występujące w zespole audytowym ze względu na różnice specjalistyczne podstawowe zasady zarządzania zespołem audytowym	P7SCB_WVII2	zasady zarządzania zespołem audytowym uwzględniające złożoność organizacji i wpływ na nią	P8SCB_WVII2	kierunki rozwoju metod audytu

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrąfi:													
UMIĘTNOŚCI:	Audyty cyberbezpieczeństwa w ramach zarządzania bezpieczeństwem		Przygotowanie audytu cyberbezpieczeństwa		<p>P4SCB_UV111 weryfikować spełnienie wymagań formalnych wynikających z zasad przyjętych w organizacji</p> <p>opracować dokumenty potrzebne do audytu cyberbezpieczeństwa</p> <p>zidentyfikować ryzyka w badanym obszarze</p>		<p>P5SCB_UV111 określać zasoby niezbędne do przeprowadzenia audytu w badanym zakresie</p> <p>weryfikować spełnienie wymagań prawnych i formalnych przez organizację pod kątem charakteru prowadzonej działalności oraz posiadanej infrastruktury i wyposażenia</p> <p>weryfikować spełnienie wymagań zgodności z normatywami, standardami i dobrymi praktykami</p> <p>analizować wyniki poprzednich audytów, w tym zalecenia poaudytowe</p> <p>uzgadniać plan audytu cyberbezpieczeństwa z organizacją</p>		<p>P6SCB_UV111 weryfikować spełnienie obowiązków prawnych i formalnych organizacji pod kątem wymagań nadrzędnych związanych z klasyfikacją organizacji</p> <p>opracować plan audytu cyberbezpieczeństwa wraz z doбором próby</p> <p>przygotować zestaw narzędzi do przeprowadzenia audytu</p>		<p>P7SCB_UV111 modyfikować zestaw narzędzi potrzebny do przeprowadzenia konkretnego audytu cyberbezpieczeństwa</p>		<p>P8SCB_UV111 projektować ekosystemy audytowe i narzędzia do jego przeprowadzenia w branżach, gdzie audyt cyberbezpieczeństwa jest zjawiskiem nowym</p>
			Procedury kwalifikacji w audycie	P3SCB_UV112	zbierać i weryfikować dokumentację projektową, podwykonawczą oraz instrukcje eksploatacyjne obiektu pod kątem zgodności stanu faktycznego z określonymi wymaganiami (DQ)	P4SCB_UV112	weryfikować zgodność dokumentacji projektowej, powykonawczej oraz instrukcji eksploatacyjnych z faktycznym ich wdrożeniem w obiekcie (IQ)	P5SCB_UV112	weryfikować, czy zainstalowane lub zmodyfikowane urządzenie, oprogramowanie lub system działają zgodnie z założeniami podstawowymi grup funkcyjnych oraz systemów (OQ)	P6SCB_UV112	weryfikować, czy połączone grupy funkcyjne w określonym czasie i miejscu obiektu właściwie tworzą określony proces generacji oraz dostarczają określony produkt lub półprodukt (PQ)	P7SCB_UV112	dopasować działania audytowe do specjalistycznych wymagań konkretnych organizacji

WYZNACZNIK SEKTOROWY		WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Potrąfi:														
UMIĘTNOŚCI:	Audyty cyberbezpieczeństwa w ramach zarządzania bezpieczeństwem	Przeprowadzenie audytu	P3SCB_UV1I3	rozdzielać czynności dla trybu audytu, kontroli i oceny	P4SCB_UV1I3	przeprowadzać zadania audytowe zgodnie z programem zabezpieczać materiał dowodowy	P5SCB_UV1I3	analizować wnioski z przeprowadzonego audytu oraz proponować rozwiązania używać narzędzia do audytu cyberbezpieczeństwa zgodnie z ich przeznaczeniem przygotować raport z audytu bezpieczeństwa przygotować protokół z kontroli	P6SCB_UV1I3	opracować raport z audytu bezpieczeństwa wraz z rekomendacjami dotyczącymi niezgodności i obszarów do optymalizacji określać zakres poszczególnych działań wynikających z audytu i przydzielać działania do realizacji poszczególnym komórkom organizacji	P7SCB_UV1I3	przeprowadzić transfer wiedzy po dokonaniu audytu cyberbezpieczeństwa w trakcie audytu elastycznie stosować nowe, niezbędne czynności audytowe, w tym dobierać adekwatny zakres próby	P8SCB_UV1I3	projektować nowe czynności audytowe
		Działania po audycie cyberbezpieczeństwa				P5SCB_UV1I4	oceniać wdrożenie zaleceń przez jednostkę audytowaną po przeprowadzonym zadaniu audytowym	P6SCB_UV1I4	wdrażać wnioski i rekomendacje z audytu cyberbezpieczeństwa	P7SCB_UV1I4	implementować i nadzorować wdrażanie zasadniczych zmian wynikających z audytu cyberbezpieczeństwa	P8SCB_UV1I4	projektować rozwiązania po przeprowadzeniu audytu cyberbezpieczeństwa	
Jest gotów do:														
KOMPETENCJE SPOŁECZNE:	Standardy pracy	Kształtowanie postaw w obszarze cyberbezpieczeństwa	P3SCB_KSV1I1	przyjmowania odpowiedzialności za sposób użytkowania produktów i usług	P4SCB_KSV1I1	postępowania zgodnie z zasadami i procedurami cyberbezpieczeństwa produktów, usług i organizacji	P5SCB_KSV1I1	przewodzenia działań informacyjnych w celu podniesienia poziomu cyberodporności w użytkowaniu produktów i usług	P6SCB_KSV1I1	promowania i komunikowania działań na rzecz podnoszenia poziomu cyberodporności	P7SCB_KSV1I1	promowania i kształtowania właściwych postaw w obszarze cyberbezpieczeństwa	P8SCB_KSV1I1	tworzenia wzorców postaw w obszarze cyberbezpieczeństwa
		Normy etyczne				P5SCB_KSV1I2	postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej w cyberprzestrzeni promowania zasad etycznych w cyberprzestrzeni	P6SCB_KSV1I2	rozstrzygania dylematów etycznych związanych z zapewnieniem cyberbezpieczeństwa					

WYZNACZNIK SEKTOROWY	WIĄZKA KOMPETENCJI	SRK CB	POZIOM 3	SRK CB	POZIOM 4	SRK CB	POZIOM 5	SRK CB	POZIOM 6	SRK CB	POZIOM 7	SRK CB	POZIOM 8
Jest gotów do:													
KOMPETENCJE SPOŁECZNE:	Komunikacja i współpraca			P4SCB_KSVIII3	świadomego przestrzegania zasad i procedur cyberbezpieczeństwa, z uwzględnieniem ewentualnych konsekwencji nierzetelnego wykonywania zadań	P5SCB_KSVIII3	ponoszenia konsekwencji za nierzetelne wykonywanie zadań lub nieprzestrzeganie zasad i procedur cyberbezpieczeństwa	P6SCB_KSVIII3	promowania postawy odpowiedzialności za procesy zapewniania cyberbezpieczeństwa	P7SCB_KSVIII3	współtworzenia norm/standardów zachowań pro jakościowych w obszarze cyberbezpieczeństwa promowania kultury pro jakościowej w obszarze cyberbezpieczeństwa	P8SCB_KSVIII3	kształtowania kultury pro jakościowej w obszarze cyberbezpieczeństwa
				P4SCB_KSIX1	komunikowania się z różnymi interesariuszami, w tym nieznanymi terminologią sektorowej, w sposób dla nich zrozumiały	P5SCB_KSIX1	komunikowania się w sytuacjach dużego stresu i ryzyka, w tym podczas wystąpienia incydentu bezpieczeństwa komunikowania współpracownikom ich ról i odpowiedzialności w procesach cyberbezpieczeństwa w organizacji	P6SCB_KSIX1	przedstawiania i uzasadniania zasad funkcjonowania systemu cyberbezpieczeństwa osobom zarządzającym z uwzględnieniem zakresu ich odpowiedzialności	P7SCB_KSIX1	komunikowania się w międzynarodowym środowisku, z uwzględnieniem różnic kulturowych		
				P4SCB_KSIX2	ściśle i efektywnej współpracy z interesariuszami w zadaniach związanych z zapewnieniem cyberbezpieczeństwa właściwego działania w warunkach stresowych	P5SCB_KSIX2	zmian rozwiązań technicznych i organizacyjnych w systemie cyberbezpieczeństwa adaptacji w zmieniających się uwarunkowaniach sektora cyberbezpieczeństwa	P6SCB_KSIX2	podejmowania decyzji w zmiennych, nietypowych warunkach w sytuacji wystąpienia incydentu bezpieczeństwa, w warunkach niepełnej informacji, wysokiego ryzyka				
				P4SCB_KSIX3	korzystania z portali społecznościowych w sposób pozwalający na zachowanie anonimowości i prywatności	P5SCB_KSIX3	zarządzania informacjami na swój temat w internecie						

Słownik pojęć stosowanych w Sektorowej Ramie Kwalifikacji dla Cyberbezpieczeństwa

POJĘCIE	DEFINICJA
Adres IP	Adresy IP umożliwiają urządzeniom, które znajdują się w tych samych lub różnych sieciach, komunikowanie się ze sobą. Adresy IPv4 to adresy 32-bitowe, reprezentowane w notacji dziesiętnej z kropkami, np. 192.168.1.0. Adresy IPv6 są adresami 128-bitowymi, reprezentowanymi w notacji szesnastkowej z dwukropkami, np. 2a01:612f:1047:9710:e9e0:ca9a:586b:dd04. Istnieją dwie metody przydzielania adresów IP w interfejsie sieciowym: dynamiczne i statyczne. Dynamiczne adresy są przydzielane przez serwer DHCP z dostępnej puli adresów, a statyczne adresy IP są przypisywane ręcznie.
Anomalia	Zachowanie (zdarzenie) niezgodne z procedurami, standardami przyjętymi w organizacji.
API	Application Programming Interface – interfejs programowania, czyli zestaw reguł, protokołów i narzędzi używanych do budowy i interakcji z oprogramowaniem i aplikacjami. Definiuje on sposób, w jaki aplikacje lub moduły systemów powinny się ze sobą komunikować, określa dostępne do użycia funkcje, zasady ich działania oraz wskazuje dane niezbędne do ich wykonania. Określa również reguły umożliwiające bezpieczne przesyłanie danych np. poprzez wdrażanie uwierzytelniania (weryfikację tożsamości użytkownika) oraz autoryzację (nadanie uprawnień).
Aplikacje desktopowe	Programy, które instalowane są i uruchamiane bezpośrednio na urządzeniu, np. komputerze stacjonarnym, laptopie, tablecie, smartfonie. Do ich działania nie jest konieczny dostęp do internetu.
Aplikacje mobilne	Programy instalowane i uruchamiane na urządzeniach przenośnych (mobilnych), np. smartfonach, tabletach. Jest to publicznie dostępne oprogramowanie z interfejsem dotykowym, zaprojektowane do wykorzystania na urządzeniach mobilnych.

Aplikacje webowe (internetowe)	Programy uruchamiane w przeglądarce, które przez zaprojektowany interfejs mają dostarczać użytkownikowi konkretną usługę udostępnianą przez serwer.
Autoryzacja	Proces weryfikacji uprawnień użytkownika lub systemu, aby określić, czy dana osoba, aplikacja lub urządzenie ma prawo dostępu do określonych zasobów lub funkcji systemu informatycznego. Autoryzacja jest jednym z kluczowych elementów kontroli dostępu i ma na celu zapewnienie, że tylko uprawnione osoby lub systemy uzyskują dostęp do zasobów lub danych, które są im przydzielone.
Bazy CMDB	Baza danych zarządzania konfiguracją (ang. Configuration Management Database) – baza danych zawierająca informacje o aktywach oraz relacjach pomiędzy nimi.
Bezpieczeństwo informacji danych	Zestaw narzędzi i procedur zabezpieczeń, które szeroko chronią poufne informacje przed nadużyciami, nieautoryzowanym dostępem, ujawnieniem, modyfikacją, kontrolą, zakłóceniami lub zniszczeniem.
Biblioteka DQL, DML, DCL	Biblioteki zawierające definicję składni języka SQL: DQL (Data Query Language), DML (Data Manipulation Language), DCL (Data Control Language).
Blueteaming	Zespół zajmujący się działaniami defensywnymi. Jego rolą jest reagowanie na ataki, zagrożenia, monitorowanie ruchu sieciowego oraz podejmowanie działań w przypadku wykrycia próby ataku.
Branża	Jeden z obszarów dla poszczególnych sektorów, np. branża ciepłownicza (sektor energetyczny), branża suplementów (sektor farmaceutyczny) etc.
Buffer overflow	Podatność polegająca na próbie zapisu większej ilości danych do bufora pamięci, przekraczająca jego rozmiar.
Cyberbezpieczeństwo	Działania, polityki i procedury mające na celu utrzymanie ciągłości działania organizacji poprzez ochronę systemów, sieci, danych, ich użytkowników oraz innych podmiotów przed nieautoryzowanym dostępem, wykorzystaniem, ujawnieniem, zakłóceniem, modyfikacją lub zniszczeniem oraz zdolność do odzyskiwania ciągłości działania po incydencie.

Cyberzagrożenia	Cyberzagrożenia to wszelkie potencjalne okoliczności, zdarzenia lub działania, które mogą wyrządzić szkodę w systemach, usługach, produktach, spowodować zakłócenia w nich lub w inny sposób niekorzystnie wpłynąć na nie oraz na ich interesariuszy.
Dane	Zarejestrowane, przetwarzane i przesyłane przez nadawcę w formie komunikatu fakty, które nie są uporządkowane, przetworzone ani połączone zgodnie z celem i zadaniami odbiorcy.
Dekompilacja	Proces tłumaczenia pliku wykonywalnego do wyższego rzędu (kod źródłowy).
DQ	Kwalifikacja dokumentów (ang. Design Qualification) – weryfikacja dokumentacji projektowej, podwykonawczej oraz instrukcji eksploatacyjnych obiektu pod kątem zgodności zawartych w nich wymagań ze stanem faktycznym.
Etap identyfikacji	Przygotowanie i wdrożenie odpowiednich działań w celu zidentyfikowania i oceny wystąpienia ryzyk wpływających na cyberbezpieczeństwo.
Etap ochrony	Przygotowanie i wdrożenie odpowiednich zabezpieczeń w celu zapewnienia poprawnego świadczenia usług i działania produktów.
Etap odbudowy	Analiza zdarzenia, przygotowanie i wdrożenie odpowiednich działań mających na celu realizację planów na wypadek sytuacji kryzysowych oraz przywrócenie funkcji lub usług, które zostały zakłócone w wyniku zdarzenia związanego z cyberbezpieczeństwem.
Etap reakcji	Przygotowanie i wdrożenie odpowiednich działań mających na celu reakcję i odpowiedź na wykryte zdarzenie związane z cyberbezpieczeństwem. Jest to działanie krótkoterminowe i doraźne.
Etap wykrywania	Przygotowanie i wdrożenie odpowiednich działań w celu zidentyfikowania wystąpienia zdarzeń wpływających na cyberbezpieczeństwo.

Exploit	Gotowe narzędzie, udostępniane zazwyczaj w formie skryptu lub kodu źródłowego, służące do wykorzystania określonej podatności.
Format string	Działania polegające na wykorzystaniu błędnego sposobu przekazywania argumentów do funkcji operujących na ciągach znaków. Ich celem jest napisanie i zastosowanie takiego programu, który poprzez wykorzystanie błędnego sposobu przekazywania argumentów umożliwia wklejenie łańcucha znaków w odpowiednim polu tak, aby przemycić niebezpieczny kod do źle zabezpieczonej aplikacji.
Haszować, haszowanie	Proces polegający na utworzeniu skrótu (hash) za pomocą jednokierunkowej funkcji skrótu. Przykładowy hash wygenerowany z użyciem funkcji skrótu MD5 dla wyrażenia „SRK CYBER” – „e9ea2a5425f062c8c5b003c525a2dc2d”
IaaS	Infrastruktura jako usługa (ang. Infrastructure as a Service) – jeden z modeli, obok SaaS (ang. Software as a Service) i PaaS (ang. Platforma as a Service), usługi przetwarzania w chmurze, w którym zasoby obliczeniowe są hostowane w chmurze. Dostawca usługi hostuje fizyczną infrastrukturę, oprogramowanie oraz sieć o określonej przepustowości.
Incydent	Zdarzenie lub zespół niepożądanych lub/i niespodziewanych zdarzeń związanych z cyberbezpieczeństwem, które ma lub może mieć niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo systemów informacyjnych.
IoT	IoT (ang. Internet of Things) – koncepcja wykorzystywania urządzeń niebędących typowymi komputerami (na przykład elektroniki użytkowej w gospodarstwach domowych) do budowy sieci urządzeń gromadzących i przetwarzających dane oraz komunikujących się ze sobą za pomocą sieci komputerowej lub innej.

IQ	Kwalifikacja Instalacyjna (IQ ang. Installation Qualification) – udokumentowane sprawdzenie i potwierdzenie, że zainstalowane lub zmodyfikowane urządzenie, oprogramowanie lub system jest zgodne z zatwierdzonym projektem, zaleceniami producenta lub wymaganiami użytkownika.
Klasy ataków SQL Injection	Ataki typu SQL Injection polegają na wykorzystaniu błędów programistycznych, głównie w językach skryptowych (PHP, ASP itd.). Błędy te polegają na braku filtrowania danych wejściowych, które wykorzystywane są do dynamicznie generowanych zapytań SQL i przez co możliwa jest zmiana całości lub fragmentu zapytania do systemu bazodanowego. Wykorzystanie podatności aplikacji na ataki wstrzyknięcia kodu SQL może doprowadzić do ujawnienia zawartości bazy danych lub jej modyfikacji.
Klasy ataków XSS	Atak XSS (ang. Cross Site Scripting) polega na wstrzyknięciu do przeglądarki użytkownika fragmentu kodu JavaScript bądź innego języka skryptowego, który może być uruchomiony w przeglądarce. W efekcie atakujący ma możliwość wykonania dowolnego kodu skryptowego w przeglądarce, co pozwala na wykradzenie ciasteczek sesyjnych użytkownika, a w konsekwencji przechwycenie całej jego sesji.
Klasy ataków XXE	Ataki XXE (ang. XML External Entities) są przeprowadzane w momencie parsowania dokumentu XML dostarczonego z zewnętrznego źródła. Jest to atak podobny do SQL Injection, ponieważ ma miejsce w momencie przetwarzania XML zawierającego referencje do zewnętrznych źródeł, które zostaną załadowane do treści XML.
Kod źródłowy	Szczegółowe instrukcje pisane przez programistę i zrozumiałe dla programisty przy wykorzystaniu danego języka programowania, których wykonanie przez komputer prowadzi do prezentacji wyników operacji na dostępnych danych.
Kopia bezpieczeństwa	Zestaw danych, które w przypadku ich utracenia (np. ataku wirusa, przypadkowego usunięcia) pozwolą na odtworzenie oryginalnych danych.

Kryptoanaliza

Dziedzina wiedzy dotycząca przekształcania informacji tajnej (zaszyfrowanej) w informację jawną (niezaszyfrowaną) bez konieczności posiadania klucza deszyfrującego.

Kryptografia

Dziedzina wiedzy obejmująca metody szyfrowania, czyli przekształcania informacji jawnej w informację tajną (szyfrogram). Szyfrogram jest niezrozumiały dla odbiorcy bez operacji deszyfrowania, która wymaga posiadania dodatkowej, zwykle tajnej informacji, czyli klucza deszyfrującego.

Łańcuch dostaw

Sieć podmiotów zaangażowanych w tworzenie, dystrybucję i sprzedaż produktów lub usług. Obejmuje wszystkie etapy procesu, począwszy od pozyskania surowców, poprzez produkcję, magazynowanie, transport i sprzedaż, aż do dostarczenia produktu do ostatecznego odbiorcy.

MAC adres

Każda karta sieciowa ma unikalny 48-bitowy adres MAC zakodowany w karcie, reprezentowany w notacji szesnastkowej. Znany również jako adres fizyczny. Adres MAC Ethernet ma dwie części. Pierwsze 24 bity adresu reprezentują unikatowy identyfikator organizacji. Jest to część dostawcy lub producenta adresu, np. 00-60-2F. Drugie 24 bity są przypisane przez dostawcę i unikalne w ramach jego identyfikatora, np. 3A-07-BC. Pełny zapis adresu składający się z obu części to 00-60-2F-3A-07-BC. Adresy mogą, oprócz identyfikacji urządzeń, służyć do komunikacji pomiędzy interfejsami sieciowymi w tej samej sieci.

Materiał dowodowy (ulotny/nieulotny)	<p>Materiały dowodowe mogą pomóc w rekonstrukcji ataków, identyfikacji luk w zabezpieczeniach i świadczeniu dowodów w celu identyfikacji sprawców lub dowiedzenia popełnionych działań nieautoryzowanych. Materiał dowodowy ulotny w obszarze cyberbezpieczeństwa odnosi się do informacji lub śladów, które mogą istnieć tylko przez krótki czas. Przykładem są tymczasowe pliki logów, sesje połączeń sieciowych, dane w pamięci podręcznej, które mogą zawierać ważne informacje na temat ataków lub działań nieautoryzowanych. Ze względu na swoją nietrwałość, zbieranie i analiza tych materiałów ulotnych są kluczowe dla zrozumienia ataków i podejmowania odpowiednich działań naprawczych. Materiał dowodowy nieulotny w obszarze cyberbezpieczeństwa to taki, który jest trwały i może istnieć przez dłuższy czas. Obejmuje to np. kopie zapasowe danych, zrzuty stanu systemów, archiwalne pliki logów oraz nagrania zdarzeń związanych z bezpieczeństwem.</p>
Model IACS	<p>(ang. Industrial Automation and Control Systems) – model odnoszący się do urządzeń automatyki przemysłowej i systemów sterowania.</p>
Model OSI	<p>Pełna nazwa ISO OSI RM (ang. International Organization for Standardization Open Systems Interconnection Reference Model) – standard opisujący strukturę komunikacji w sieci teleinformatycznej w podziale na siedem warstw abstrakcji, takich jak: fizyczna, łącze danych, sieć, transport, sesja, prezentacja i aplikacja.</p>
Nośnik danych	<p>Urządzenie wykorzystywane do gromadzenia, przechowywania, przetwarzania i transmisji danych. Nośniki mogą być wewnętrzne (np. dyski twarde) oraz zewnętrzne/przenośne (np. pendrive, karta pamięci, dysk zewnętrzny czy płyta CD).</p>

Obiekt

W kontekście cyberbezpieczeństwa termin „obiekt” może odnosić się do różnych koncepcji i aspektów. W zależności od kontekstu, obiekt w cyberbezpieczeństwie może mieć następujące znaczenia:

Obiekt danych: W kontekście ochrony danych i prywatności obiektem może być zbiór informacji, dokument lub plik, który zawiera wrażliwe dane, takie jak dane osobowe klientów lub tajemnice handlowe. Obiekty danych są ważnym celem ochrony przed cyberatakami i naruszeniami danych.

Obiekt ataku: W dziedzinie cyberbezpieczeństwa obiekt ataku oznacza cel, na którym atakujący próbuje przeprowadzić atak lub naruszenie. To może być konkretny system komputerowy, sieć, aplikacja lub urządzenie.

Obiekt monitoringu: W kontekście monitoringu bezpieczeństwa obiektami monitoringu mogą być konkretne zasoby lub aktywności w systemie informatycznym, które są śledzone w celu wykrycia nieprawidłowości lub podejrzanej aktywności. Na przykład obiektem monitoringu może być ruch sieciowy, logi zdarzeń czy zmiany w konfiguracji systemu.

Obiekt kontroli dostępu: W zarządzaniu dostępem i kontroli dostępu do zasobów informatycznych obiektem może być użytkownik, aplikacja lub urządzenie, które próbuje uzyskać dostęp do określonych zasobów. Systemy bezpieczeństwa mogą oceniać, czy dany obiekt ma uprawnienia do dostępu do określonych zasobów i czy jest to autoryzowane.

Obiekt analizy: W analizie zagrożeń i reagowaniu na incydenty obiektem analizy mogą być dane, logi lub ślady, które są badane w celu zrozumienia natury ataku lub incydentu. To może obejmować analizę kodu złośliwego, wykrywanie anomalii w ruchu sieciowym itp.

Obiekt zarządzania ryzykiem: W zarządzaniu ryzykiem w dziedzinie cyberbezpieczeństwa obiektami są czynniki ryzyka, które mogą wpływać na bezpieczeństwo organizacji. To mogą być systemy, aplikacje, osoby, procesy czy technologie, które są oceniane pod kątem potencjalnych zagrożeń i skutków incydentów.

OQ	Kwalifikacja Operacyjna (OQ ang. Operational Qualification): udokumentowane sprawdzenie i potwierdzenie, że zainstalowane lub zmodyfikowane urządzenie, oprogramowanie lub system działają poprawnie w całym zakresie zakładanych warunków operacyjnych.
OWASP top10	Dokument organizacji OWASP zawierający 10 najistotniejszych podatności dla aplikacji webowych. Dokument jest regularnie aktualizowany.
PaaS	Platforma jako usługa (ang. Platform as a Service) – jeden z modeli, obok IaaS i SaaS, usługi przetwarzania w chmurze, w którym dostawca udostępnia platformę programistyczną lub developerską.
Phishing	Forma cyberataków, które polegają na próbie oszukania lub wyłudzenia poufnych informacji od użytkowników internetu, takich jak hasła, numery kart kredytowych, dane osobowe czy inne wrażliwe dane. Atak phishingowy jest zazwyczaj przeprowadzany przez cyberprzestępców, którzy udają inne, godne zaufania źródło, aby wprowadzić swoje ofiary w błąd i skłonić je do ujawnienia swoich poufnych informacji.
Podatność	Właściwość systemu informacyjnego, w tym słabość aktywów lub zabezpieczenia, która może być wykorzystana przez cyberzagrożenia.
PQ	Kwalifikacja Procesu (Działania) (PQ ang. Performance Qualification): udokumentowane sprawdzenia i potwierdzenia, że urządzenia i instalacje pomocnicze, połączone w jedną funkcjonalną całość, mogą pracować efektywnie i powtarzalnie zgodnie z zatwierdzoną metodą prowadzenia procesu i specyfikacjami.
Programowanie	Proces tworzenia i rozwijania programów komputerowych poprzez formułowanie instrukcji, które komputer może zrozumieć i wykonywać. Programowanie jest fundamentalnym elementem informatyki i polega na tworzeniu algorytmów, czyli sekwencji logicznych kroków, które określają, jakie działania ma wykonać komputer.

Redteaming

Ogół działań podejmowanych przez zespół (ang. red team), którego celem jest zasymulowanie ataku na określoną organizację lub część jej struktury. Red teaming ma na celu sprawdzenie poziomu bezpieczeństwa organizacji i prawidłowego działania jej systemów zabezpieczeń, zarówno informatycznych (np. systemy antywirusowe, zapobiegania wyciekom danych, zapory sieciowe itd.), technicznych (systemy kontroli dostępu, monitoringu wizyjnego), jak i organizacyjnych (odpowiednio przygotowane, wdrożone i przestrzegane polityki i procedury bezpieczeństwa). Red teaming wykorzystuje metody znane z testów penetracyjnych, testów bezpieczeństwa fizycznego i testów socjotechnicznych, ale nie ogranicza się do ich zakresu, będąc zazwyczaj działaniem bardziej rozciągniętym w czasie, zakresie i wykorzystywanych technikach od testów penetracyjnych. Zazwyczaj celem red teamingu jest uzyskanie dostępu do określonego zasobu (np. wykradnięcie jakichś informacji) lub dotarcie do miejsca objętego kontrolą dostępu.

Reverse Engineering

Inżynieria odwrotna/inżynieria wsteczna (ang. reverse engineering) – ogół czynności prowadzących do odzyskania ze skompilowanego kodu maszynowego (dostępnego zazwyczaj w formie plików wykonywalnych analizowanych programów) instrukcji stanowiących kod źródłowy. Inżynieria wsteczna pozwala także na odtworzenie i ustalenie wymagań oraz przyjętych rozwiązań projektowych badanego oprogramowania, wykonywanych operacji, wykorzystywanych protokołów komunikacyjnych i zastosowanych algorytmów. Inżynieria wsteczna może być prowadzona w celu audytu bezpieczeństwa analizowanych aplikacji, wyeliminowania zabezpieczeń zastosowanych przez twórców oprogramowania (np. blokady kopiowania, sprawdzania aktywacji systemu) lub próbie stworzenia własnego rozwiązania na podstawie cudzej pracy. Inżynieria wsteczna może dotyczyć też urządzeń (np. sprzętu komputerowego) i protokołów komunikacyjnych.

Rozwiązania chmurowe	Nowoczesne usługi polegające na udostępnianiu przez podmioty wyspecjalizowane (dostawcę) swojej mocy obliczeniowej, przestrzeni dyskowej czy środowiska programistycznego lub gotowych aplikacji. Użytkownik nie musi posiadać licencji na używanie aplikacji czy inwestować w przestrzeń dyskową, a dzięki tej odpłatnej usłudze może w pełni wykorzystywać ich funkcjonalność. Do największych zalet rozwiązań chmurowych należą: redukcja kosztów, stała dostępność do zasobów, możliwość pracy zespołów rozproszonych oraz standaryzowanie, uelastycznienie i dopasowywanie usług do bieżących potrzeb.
SaaS	Oprogramowanie jako usługa (ang. Software as a Service) – jeden z modeli, obok IaaS i PaaS, usługi przetwarzania w chmurze. Dostawca usługi hostuje oprogramowanie klienta.
Sektor	Jeden z działów gospodarki, np. sektor: energetyczny, farmaceutyczny etc. Sektor dzieli się na branże.
Sieci	Połączenie urządzeń w celu wymiany danych między nimi. Urządzenia komunikują się ze sobą za pomocą mediów transmisyjnych, wykorzystując odpowiednie protokoły komunikacyjne.
Sieci AIM	Część systemów zautomatyzowanego zarządzania infrastrukturą AIM, czyli rozwiązania udostępniającego funkcje ilustrowania, zarządzania, analizy i planowania.
Skanowanie	Działanie, które po zbadaniu portów, adresów IP, hostów oraz sieci pozwala zidentyfikować aktywne urządzenia, rozpoznać uruchomione serwisy oraz systemy operacyjne i dostarczyć informacji o zaistniałych zdarzeniach, np. powstałych lukach w zabezpieczeniach czy potencjalnych zagrożeniach. Skanowanie pomaga również rozpoznać topologię sieci i konfigurację urządzeń dostępowych oraz wskazać otwarte porty.
Skrypt	Krótki program komputerowy lub zestaw instrukcji, które są używane do wykonywania określonych działań lub zadań w środowisku informatycznym. Skrypty mogą być używane zarówno w celach bezpieczeństwa, jak i w innych aspektach zarządzania systemem lub automatyzacji procesów. Co do zasady skrypty nie są kompilowane i nie wymagają jej do działania.

Sniffing	Czynności polegające na monitorowaniu przepływu informacji w sieci oraz analizowaniu tych informacji.
SOC	Security Operations Center – całodobowa usługa (24/7/365) składająca się z pracy systemów teleinformatycznych oraz ekspertów ds. bezpieczeństwa. Pozwala ona wynajętym specjalistom na analizowanie zasobów teleinformatycznych pod kątem ich bezpieczeństwa oraz reagowanie na ewentualnie pojawiające się incydenty.
Socjotechnika	Socjotechnika (inżynieria społeczna) – czynności wywierania wpływu na ludzi, praktyczne zastosowanie podstępów poprzez stosowanie środków psychologicznych i metod manipulacji mających na celu wyłudzenie określonych informacji bądź nakłonienie do realizacji określonych działań. Celem takiego działania jest nieautoryzowane pozyskanie poufnych lub niedostępnych w inny sposób informacji. Podstawowe metody socjotechniki to np. perswazja, manipulacja, intensyfikacja lęku.
Środowisko	Ogół warunków funkcjonowania danego podmiotu w przestrzeni przetwarzania i wymiany informacji tworzonej przez systemy teleinformatyczne wraz z powiązaniem między nimi oraz relacjami z użytkownikami, scharakteryzowany przez wyzwania (szanse i ryzyka) oraz zagrożenia dla osiągnięcia przyjętych celów.
SSRF	Podatności SSRF (ang. Server-Side Request Forgery) występują, gdy aplikacja internetowa pobiera dane z zewnętrznych zasobów bez walidacji adresu URL podanego przez użytkownika. Pozwala to wymusić na aplikacji wysłanie spreparowanego requestu (żądania) do nieoczekiwanego miejsca docelowego, nawet gdy znajduje się ono w sieci lokalnej lub jest zabezpieczone VPN, firewallem lub ma aktywną listę ACL.
SSTI	Server-Side Template Injection – podatność umożliwiająca zdalne wykonanie kodu poprzez przygotowanie odpowiednio spreparowanego wejścia (payload) z wykorzystaniem natywnej składni specyficznej dla wykorzystanego silnika szablonów.

System	Układ współpracujących ze sobą dwóch składowych: sprzętu komputerowego (hardware) oraz oprogramowania (software) w celu osiągnięcia założonego celu. Na system składa się kilka warstw: sprzętowa, system operacyjny, programy narzędziowe, programy użytkowe oraz wykorzystujący go użytkownicy.
Systemy DLP	Data Loss/Leakage Prevention – system do wykrywania i zapobiegania wyciekowi danych.
Systemy IT	Information Technology – systemy komputerowe, sieci i oprogramowania służące do przetwarzania informacji. Składają się one zazwyczaj z komputera lub komputerów połączonych siecią, oprogramowania oraz urządzeń peryferyjnych: drukarek, skanerów, myszki, klawiatury itp.
Systemy OT	Operational Technology – wszelkie urządzenia i systemy (software) służące do zarządzania i monitorowania pracy w środowiskach produkcyjnych i przemysłowych. Ich głównym zadaniem jest wspomaganie mające na celu poprawę wydajności produkcji i bezpieczeństwa operacyjnego.
Systemy SOAR	<p>Security Orchestration, Automation, and Response – trzy elementy (orkiestracja, automatyzacja i reagowanie na zdarzenia) współdziałające w celu znalezienia i powstrzymania ataków.</p> <p>Orkiestracja to połączenie w jednym centralnym miejscu różnych narzędzi wewnętrznych i zewnętrznych, co pozwala na skonsolidowanie danych i usprawnienie procesów pod automatyzację.</p> <p>Automatyzacja to zaprogramowanie zadań za pomocą odpowiednich procedur w taki sposób, aby były wykonywane automatycznie.</p> <p>Reagowanie na zdarzenia to podejmowanie właściwych reakcji na ewentualne zagrożenia i incydenty.</p> <p>Systemy SOAR umożliwiają szybsze i dokładniejsze reagowanie na ewentualne incydenty oraz zmniejszają liczbę ewentualnych problemów z bezpieczeństwem pracy.</p>

Szkodliwe oprogramowanie	Szkodliwe oprogramowanie, znane również jako malware – rodzaj oprogramowania stworzonego z zamiarem wyrządzenia szkód, kradzieży informacji lub przeprowadzenia innych nielegalnych działań na komputerze, sieci lub urządzeniach. Szkodliwe oprogramowanie jest tworzone przez cyberprzestępców w celu osiągnięcia korzyści finansowych, szkodenia innym lub pozyskiwania poufnych danych.
Ślad cyfrowy	Ślad cyfrowy (ang. Forensic Artifact) – każda informacja pozostawiona w systemach teleinformatycznych przez użytkownika (w tym urządzeniach końcowych, na serwerach, w sieci komputerowej itd.), którego działania są przedmiotem badania analizy śledczej. Zebrane ślady cyfrowe stanowią cyfrowy materiał dowodowy.
Test penetracyjny	Test penetracyjny (ang. penetration test, pentest) – test bezpieczeństwa systemu informatycznego, którego celem jest wykrycie podatności (słabości) tego systemu poprzez próbę odzworowania działań, które mogą być wykonywane przez atakującego podczas rzeczywistego ataku komputerowego. Testy penetracyjne mogą być prowadzone manualnie przez testera lub w sposób częściowo zautomatyzowany i wykorzystują gotowe lub specjalnie przygotowane exploity, tj. metody wykorzystania podatności obecnych w systemach komputerowych celem wykonania pożądanego przez atakującego działania, najczęściej wykonania programu przygotowanego przez atakującego lub zwiększenia jego uprawnień. Cechą charakterystyczną testów penetracyjnych jest nie tylko porzucenie na wyszukiwaniu podatności, ale próba ich wykorzystania (sprawdzenia, czy da się „włamać” do systemu). Testy penetracyjne mogą obejmować działania w postaci testów bezpieczeństwa fizycznego (dostania się przez testującego do obszaru chronionego kontrolą dostępu, np. chronionego budynku), a także działań socjotechnicznych.

Umowy OLA i SLA

Umowa SLA (ang. Service Level Agreement) – umowa o gwarantowanym poziomie świadczenia usług, określająca, na jakim minimalnym poziomie dostawca świadczyć będzie określone usługi klientowi.

Umowa OLA (ang. Operational Level Agreement) określa zobowiązania wewnętrzne pomiędzy operacyjnymi jednostkami zapewniającymi poziom świadczenia usług. Celem tego kontraktu jest zagwarantowanie poziomu usług ustalonego w OLA, głównie utrzymania i rozwoju.

Usługi katalogowe

Usługa katalogowa (ang. Directory Service) – usługa będąca specjalizowaną bazą danych, pozwalająca na przechowywanie, przetwarzanie i odwzorowywanie relacji pomiędzy obiektami obecnymi w usłudze katalogowej, którymi typowo są użytkownicy, aplikacje, komputery, serwery i inne urządzenia komputerowe. Usługi katalogowe pozwalają na budowanie hierarchicznych grup obiektów, ułatwiają zarządzanie nimi (np. zarządzanie uprawnieniami poszczególnych grup). Jednym z najpopularniejszych standardów usług katalogowych jest ITU-T X.500, implementowany jako protokół LDAP (ang. Lightweight Directory Access Protocol). Jednym z najpopularniejszych komercyjnych rozwiązań usługi katalogowej jest Active Directory.

Uwierzytelnianie

Weryfikacja tożsamości osoby, aplikacji lub systemu. Jest to sprawdzenie, czy podmiot, który próbuje uzyskać dostęp, jest tym, za kogo się podaje. Proces uwierzytelniania może obejmować używanie haseł, certyfikatów, biometrycznych danych (takich jak odciski palców lub rozpoznawanie twarzy) albo innych metod.

Zdarzenie

Zachowanie w systemach informatycznych, np. logowanie do komputera. Może mieć charakter zgodny z procedurami, standardami lub niezgodny. W drugim wypadku mówimy o anomalii.
